

Jaarverslag 2021

INHOUD

Boodschap van de Voorzitter en de Gedelegeerd Bestuurder	3
De bovenfase van de splijtstofcyclus	6
De benedenfase van de splijtstofcyclus	8
Financieel beheer	12
De investeringen	15
Governance	17
Jaarverslag	20
Jaarrekening	24
Balans	26
Resultatenrekening	28
Toelichting	30
Verslag van de commissaris over de jaarrekening	41
Detail van de splijtstofcyclus	45

BOODSCHAP VAN DE VOORZITTER EN DE GEDELEGEERD BESTUURDER

Gesprek met de Voorzitter, Didier Engels (DE), en de Gedelegeerd Bestuurder, Dimitri Stroobants (DS), op 30 april 2022.

V. Wat zijn voor u de hoogtepunten van 2021 en van het eerste kwartaal van 2022 ?

Wereldwijd

De beperking van de pandemie en een sterk economisch herstel in 2021

DE : De versoepeling van de gezondheidsmaatregelen met betrekking tot Covid-19 en de heropening van de grenzen hebben geleid tot een sterk herstel van de wereldeconomie, wat tot uiting komt in zeer goed georiënteerde aandelenmarkten.

DS : Hoewel dit snelle en sterke herstel welkom is, heeft het geleid tot aanzienlijke spanning in de toeleveringsketens en de grondstoffenprijzen, die tekenen van inflatie vertonen, wat allemaal heeft geleid tot grotere volatiliteit op de aandelenmarkten eind 2021.

Het uitbreken van de oorlog in Oekraïne begin 2022

DE : Door de Covid-19-pandemie was men zich al meer bewust geworden van strategische onafhankelijkheidsvraagstukken. De oorlog in Oekraïne is een verschrikkelijke menselijke tragedie die deze constatering alleen maar versterkt. Dit conflict brengt een grote nieuwe schok teweeg voor de wereldeconomie en vooral voor Europa.

DS : De Europese landen worden inderdaad rechtstreeks en zwaar getroffen door de stijging van de prijzen van fossiele brandstoffen. De door de gezondheidscrisis veroorzaakte prijsstijging is zelfs een nog dringender probleem geworden sinds het begin van de oorlog in Oekraïne. De internationale sancties tegen Rusland dwingen alle Europese landen om hun energiebeleid fundamenteel te herzien. België is geen uitzondering. Dit heeft geleid tot een neerwaartse trend op de aandelenmarkten en een grotere volatiliteit.

Op Belgisch niveau

De regering had in 2021 het tijdschema voor de geleidelijke afschaffing van kernenergie bevestigd, dat voorziet in de definitieve sluiting van de zeven Belgische kernreactoren tegen eind 2025

DE : Bij haar aantreden eind 2020 heeft de Belgische regering in haar algemene beleidsverklaring opgenomen dat ze tegen 2025 geen kernenergie meer zou gebruiken. In een context van een sterke stijging van de energieprijzen en van inflatie lieten de autoriteiten eind 2021 de optie open om de exploitatie van twee reactoren te verlengen, waarbij de beslissing werd uitgesteld tot maart 2022.

DS : Synatom is Electrabels leverancier van verrijkte splijtstof. In het kader van een volledige sluiting van de kernenergie in België tegen 2025 heeft Synatom de afgelopen jaren haar uraniumbevoorrading en materiaalleveringen aan Electrabel dienovereenkomstig aangepast.

In 2022 stemt de Belgische regering in met de verlenging van Doel 4 en Tihange 3 met nog eens 10 jaar en werkt zij verder aan de evolutie van de wet van 2003 inzake nucleaire voorzieningen

DE : Engie heeft nota genomen van het besluit van de regering. Beide partijen zijn besprekingen begonnen om de haalbaarheid en de voorwaarden voor de uitvoering van deze uitbreiding te onderzoeken.

DS : Eind februari 2022 bekrachtigde de Raad van State een voorontwerp van wet van de minister van Energie ter versterking van het kader voor de nucleaire voorzieningen. Het hoofddoel van dit voorontwerp is de tegenwaarde van de nucleaire voorzieningen veilig te stellen en de prudentiële controle van de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen op Electrabel en Synatom te versterken. Dit dossier zal zijn parlementair traject voortzetten. Synatom zal deel uitmaken van de daaruit voortvloeiende ontwikkelingen.

Didier Engels, Voorzitter

Op niveau van Synatom

Het jaar 2021 kende een belangrijke verschuiving in het bestuur van Synatom en het beheerd vermogen

DE : Allereerst wil ik mijn hartelijke dank uitspreken aan onze medewerkers, die zich voor het tweede jaar op rij volledig hebben aangepast aan de algemene context van de pandemie en aan de specifieke ontwikkelingen van de activiteiten en uitdagingen van Synatom.

DS : Ik wil benadrukken dat telewerken en virtuele interactie deel zijn gaan uitmaken van onze manier van werken en niets hebben veranderd aan het vermogen van Synatom om de vele uitdagingen aan te gaan nu het einde van de exploitatie van de kernreactoren nadert. Het jaar 2021 was bijzonder druk voor onze technische en financiële verplichtingen. De uitvoering van het investeringsbeleid van Synatom in een gunstige marktcontext heeft geleid tot mooie investeringsresultaten in 2021. Ik wil u ook herinneren aan de belangrijke veranderingen die wij hebben doorgevoerd op het gebied van bestuur.

DE : We hebben onze Raad van Bestuur uitgebreid tot 8 leden door de toevoeging van twee onafhankelijke bestuurders. Zij bieden ons een zeer hoog niveau van financiële expertise die perfect past bij de missie van Synatom om de financiële investeringen te verhogen in een context van terugbetaling van de aan Electrabel toegekende leningen. Tegelijkertijd hebben wij binnen de Raad van Bestuur twee specifieke comités opgericht, namelijk een Auditcomité en een Investeringscomité. Dat laatste wordt voorgezeten door een van onze twee onafhankelijke bestuurders.

DS : Het organigram van Synatom is eind 2020 uitgebreid met de oprichting van een afdeling Financiële Investerings. Dit werd volledig operationeel in 2021 en was noodzakelijk vanwege de verantwoordelijkheden die we hebben en de hoeveelheid kapitaal die in aanmerking moet worden genomen. De investeringen van Synatom bedroegen eind 2021 iets meer

Dimitri Stroobants,
Gedelegeerd Bestuurder

dan 5 miljard euro en zullen tegen 2025 naar verwachting oplopen tot meer dan 10 miljard euro, waarmee Synatom een belangrijke fondsbeheerder in België is geworden. De afdeling Investerings werkt nauw samen met het Investeringscomité bij de bepaling en de uitvoering van de investeringsstrategie van Synatom.

DE : Wat de benedenfase van de splijststofcyclus betreft, wordt prioriteit gegeven aan de tijdige beschikbaarstelling van extra faciliteiten voor tussentijdse opslag (SF²) en uitrusting (containers). In 2021 zijn belangrijke mijlpalen bereikt, met name in de nucleaire veiligheidsdossiers.

DS : De vervaardiging van de eerste container, de zogenaamde « eerste van de reeks », is bij elk van onze drie leveranciers goed gevorderd. Hun aankomst ter plaatse is gepland voor 2022. De inzet van de bevoorrading van de verschillende soorten containers wordt streng gecontroleerd om ervoor te zorgen dat de voorbereidende werkzaamheden voor de ontmanteling, met inbegrip van het leegmaken van de deactiveringsbassins, soepel verlopen.

V. Wat zijn de belangrijkste prioriteiten van Synatom in 2022 ?

DE : De uitvoering van het investeringsbeleid van Synatom zal in 2022 en daarna worden voortgezet met de toename van het beheerd vermogen. Het beursklimaat aan het begin van het jaar woog op de prestaties van ons beheerd vermogen. Wat de nieuwe wet op de nucleaire voorzieningen betreft, die in de zomer wordt verwacht, spreekt het vanzelf dat Synatom zich aan de voorwaarden van de nieuwe wet zal moeten houden. Ten slotte zal Synatom zich aanpassen aan de beslissingen die Electrabel zal nemen op het gebied van nucleaire uitbreiding, bijvoorbeeld wat betreft de onderhandelingen over en de levering van verrijkte splijststof.

DS : Een ander belangrijk punt is de herziening van de nucleaire voorzieningen. Volgens de Belgische wetgeving moeten de nucleaire voorzieningen om de drie jaar worden herzien. Het dossier dat aan de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen moet worden voorgelegd voor een bindend advies is gebaseerd op zowel technische als financiële parameters. Dit is een lang proces dat van start is gegaan nadat de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen eind 2019 haar advies over het vorige verslag had uitgebracht. Een groot deel van de werkzaamheden van Synatom is dit jaar gewijd aan de afronding van dit belangrijke dossier, dat in september aan de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen zal worden voorgelegd en aan het eind van het jaar na het uitbrengen van haar bindend advies zal worden afgerond.

DE BOVENTFASE VAN DE SPLIJTSTOF CYCLUS

De splijtstofcyclus omvat alle activiteiten vanaf de winning van uraniumerts tot de definitieve afvoer van radioactief afval.

De cyclus is verdeeld in drie hoofdfasen: bovenfase, gebruik in de reactor voor energieopwekking en benedenfase.

Aan het begin van de cyclus wordt het erts eerst gewonnen in ondergrondse of open groeven of door uitloging, gevolgd door de concentratie tot een felgeel poeder, bekend als «yellow cake».

Dit laatste zal verschillende raffinagehandelingen ondergaan voordat het wordt omgezet in uraniumhexafluoride.

De volgende stap is de verrijking, waarbij via een gascentrifugeproces het aandeel van de in natuurlijk uranium aanwezige isotoop 235 (0,7%) wordt verhoogd tot waarden tussen 3 en 5%.

Dit verrijkte uranium wordt vervolgens naar de fabriek gestuurd waar splijtstof wordt gemaakt. Deze laatste stap valt onder de verantwoordelijkheid van Electrabel.

De bovenfase-activiteiten van Synatom op het gebied van de splijtstofcyclus zijn derhalve gebaseerd op overeenkomsten met mondiale spelers op het gebied van de levering van natuurlijk uranium, conversie en verrijkingsdiensten.

De sluiting van deze reactoren heeft bijgevolg een grote impact op de activiteiten van Synatom in de bovenfase.

In de loop van het jaar heeft Synatom verscheidene loten verrijkt materiaal kunnen leveren dankzij verschillende overeenkomsten die het bedrijf heeft gesloten met diverse leveranciers.

Met het oog op de definitieve sluiting van de reactoren Doel 1, Doel 2, Doel 4, Tihange 1 en Tihange 3 in 2025 past Synatom de planning voor de laatste leveringen van verrijkt splijtstof aan volgens de behoeften van de exploitanten van de kerncentrales.

Parallel daaraan heeft Synatom zijn dekkingsstrategie verder aangepast om rekening te houden met deze termijn, maar ook om de voorraden grondstoffen en de bijbehorende dienstverleningscontracten optimaal af te bouwen. De mogelijkheden om eventuele overschotten door te verkopen worden geanalyseerd.

Vermindering van de vleugel

Voor de levering van verrijkt splijtstof in 2021 heeft Synatom gekozen voor een uiterst voorzichtige strategie die wordt gedicteerd door de Belgische wet op de geleidelijke afschaffing van kernenergie. Het is belangrijk eraan te herinneren dat de reactor Doel 3 op 1 oktober 2022 buiten bedrijf wordt gesteld. Dit zal enkele maanden later worden gevolgd door de stillegging van Tihange 2. Deze twee reactoren vertegenwoordigen 1/3 van de productiecapaciteit van de Belgische nucleaire vloot.

Laatste nippertje

Op 18 maart 2022 heeft de Belgische regering beslist om de exploitatie van de reactoren Doel 4 en Tihange 3 met nog eens 10 jaar te verlengen, tot 2035. De haalbaarheid en de voorwaarden voor deze verlenging worden nu tussen de Belgische autoriteiten en Electrabel genegotieerd. Een definitieve beslissing wordt tegen eind juni 2022 verwacht. Synatom moet in deze context van onzekerheid zich voorbereiden om, indien nodig, de levering van verrijkt splijtstoffen te hervatten.

ORANO : Opslagplaats voor cilinders met natuurlijk uraniumhexafluoride, op de site van Tricastin

DE BENEDENFASE VAN DE SPLIJTSTOF CYCLUS

Na de fase van de elektriciteitsproductie (die overeenkomt met een verblijf van 48 tot 54 maanden in het reactorvat) worden de splijtstofelementen als verbruikt beschouwd. Het splijtstofelement zal nu verschillende in de tijd gespreide bewerkingen ondergaan om de laatste fase te bereiken, namelijk de definitieve berging.

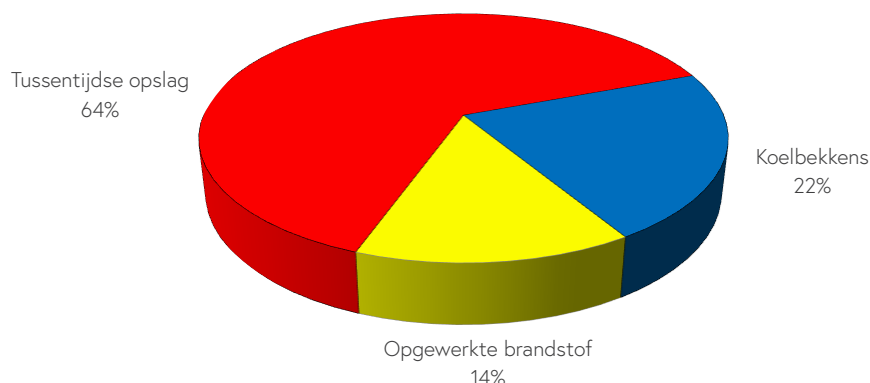
1. Wanneer de splijtstofelementen definitief uit het reactorvat zijn verwijderd, worden ze gedurende ten minste 3 jaar in een desactiveringsdok geplaatst. De verschillende behandelingsoperaties worden uitgevoerd door de erkende teams van Engie Electrabel.
2. Na het verblijf van de verbruikte splijtstofelementen in het desactiveringsdok, worden ze opgeslagen in een gecentraliseerde infrastructuur op elk van de sites van Doel en Tihange. De financiering van deze installaties, de daarvoor benodigde apparatuur en de daaraan verbonden personeels- en exploitatiekosten zijn ten laste van Synatom. Deze tweede fase zal zich over verschillende decennia uitstrekken.
3. Dan komt de periode dat de Nationale Instelling voor Radioactief Afval en verrijkte Splijtstoffen (NIRAS) de verantwoordelijkheid van dit soort afval op zich neemt om het beheer ervan tot en met de definitieve berging te verzekeren. NIRAS zal de kosten die hij zal doorrekenen aan de afvalproducenten, waaronder Synatom, op geregelde tijdstippen evalueren.

Synatom bouwt aanzienlijke nucleaire voorzieningen op om de toekomstige kosten van deze operaties te dekken.

Het beheer van verbruikte splijtstof is nu een belangrijk onderdeel van de technische activiteiten van Synatom. Het is van essentieel belang dat de centrales van Doel en Tihange over de gebouwen, containers en vereiste specifieke uitrusting beschikken om de veilige tussentijdse opslag van verbruikte splijtstof op lange termijn te waarborgen binnen het tijdsbestek dat is vastgelegd in de wet inzake de geleidelijke afschaffing van kernenergie.

Wanneer het om nucleaire gebouwen of uitrusting gaat, moet men beseffen dat de reglementaire goedkeuringsprocedures uiterst complex en lang zijn. Ze staan echter garant voor een onberispelijke nucleaire veiligheid.

Waar bevinden zich de verbruikte splijtstofassemblages ? 31/12/2021

Verhoging van de tussentijdse opslagcapaciteit

De huidige centrale opslagfaciliteiten, zowel in Doel als in Tihange, zullen tegen 2025 hun volledige capaciteit bereiken. De bouw van nieuwe tussentijdse opslagcapaciteit was noodzakelijk.

Voor beide locaties is gekozen voor droge opslag in een gebouw dat wordt gekenmerkt door een passieve veiligheidsaanpak.

Elk gebouw, SF² genaamd (Spent Fuel Storage Facility), is ontworpen voor de opslag van een honderdtal containers.

Tihange

De SF²-bouwplaats in Tihange, gestart in 2020, heeft in 2021 goede vooruitgang geboekt. Alle muren zijn opgetrokken en aan het eind van het jaar kon de grote brugkraan worden geïnstalleerd. Deze is voor het laden en lossen van de containers. De kraan kan lasten tot 150 ton heffen.

Doel

Het SF²-project in Doel heeft een geplande vertraging van ongeveer een jaar ten opzichte van het project in Tihange. De milieuvergunning en de vergunning voor de oprichting en exploitatie werden in juli 2021 verkregen. De grond- en heikwerken voor de palen zijn in september begonnen.

Synatom heeft ook verscheidene bestellingen geplaatst voor de levering van speciale uitrustingen voor een optimale behandeling en bewaking van containers.

Grote leveringscontracten voor containers

Parallel met de bouw van de gebouwen voor de tussentijdse opslag moet Synatom de vestigingen van Doel en Tihange voorzien van containers die niet alleen de droge opslag van de verbruikte splijtstof mogelijk maken, maar ook het eventuele toekomstige vervoer ervan.

Daartoe heeft Synatom overeenkomsten gesloten met drie ondernemingen die wereldwijd om hun deskundigheid worden erkend, namelijk Orano NPS (Orano Nuclear Packages and Services) in Frankrijk, GNS (Gesellschaft für Nuklear-Service mbH) in Duitsland en Holtec in de Verenigde Staten.

Zij zullen verschillende specifieke soorten containers leveren.

Elke leverancier heeft een veiligheidsreferentiekader opgesteld dat moet worden goedgekeurd door de Belgische veiligheidsautoriteiten (Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle en haar dochteronderneming Bel V).

De vervaardiging van de eerste container, de zogenaamde « eerste van de reeks », is bij elk van de leveranciers goed gevorderd. Verwacht wordt dat zij tegen 2022 ter plaatse zullen zijn. Hun aankomst zal het mogelijk maken het personeel op te leiden en de goede werking van de container te verifiëren voordat hij wordt geladen.

De plaat van de toekomstige SF² in Doel

**Holtec : vervaardiging van een
« eerste van de reeks »-container voor Synatom**

Een tweede transfershuttle voor Tihange

In Tihange worden de gebruikte splijtstofelementen tussen de deactiveringsbaden van de drie eenheden en het centrale opslaggebouw overgebracht met behulp van een speciale container, een «shuttle» genaamd.

Synatom heeft een extra shuttle ter beschikking gesteld om het aantal transfers dat na de sluiting van de centrales nodig zal zijn, te verhogen. Meer in het bijzonder om de overbrenging van MOX-splijtstof uit de eenheid van Tihange 2 mogelijk te maken.

Deze unieke apparatuur, gebouwd door het Amerikaanse bedrijf Holtec, maakte het voorwerp van een zeer gedetailleerd veiligheidsdossier, met talrijke uitwisselingen tussen Holtec en de Belgische veiligheidsautoriteiten. Deze laatste hebben hun accreditatie in 2021 toegekend. De productie van deze shuttle begon in 2021.

Het CIME-project

Om een deactiveringsbad volledig te ledigen, is het van belang te voorzien in specifieke conditionering voor de assemblages waarvan in de loop der jaren is vastgesteld dat zij gebreken vertonen, zoals een lekkende staaf of vervorming van hun metalen structuur, te voorzien.

Op verzoek van Synatom heeft Framatome een instrument ontwikkeld waarmee de defecte staaf onder water uit de assemblage kan worden gehaald en vervolgens kan worden geïsoleerd en verpakt in een speciaal omhulsel voor tussentijdse opslag. Dit proces is momenteel operationeel op de eenheid Doel 1&2.

Er worden nog verdere alternatieve technologieën ontwikkeld door andere leveranciers zodat we later zullen kunnen kiezen welk industrieel proces het meest geschikt is voor de toepassing na het stilleggen van de verschillende eenheden.

De relaties met NIRAS

Al het eindafval van de opwerking van bepaalde verbruikte splijtstofelementen die in het kader van historische contracten zijn opgewerkt, is teruggekeerd naar België en wordt in afwachting van definitieve berging opgeslagen in 853 containers van 180 l op de site van Belgoprocess in Dessel. Synatom heeft NIRAS een vergoeding betaald voor de tussentijdse opslag en aanverwante diensten.

Naar aanleiding van de opmerkingen van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle over de operationele veiligheid van de toekomstige stortplaats, heeft NIRAS, na een eerste analyse waarbij deskundigen van Synatom betrokken waren, de risico's op extra kosten in verband met de operationele veiligheid in 2021 geïdentificeerd. Deze technische besprekingen zullen in 2022 worden voortgezet en kunnen leiden tot een herziening van de opslagheffingen.

Bovendien heeft Synatom met NIRAS een overeenkomst op zeer lange termijn afgesloten, die verscheidene decennia bestrijkt. In deze overeenkomst zijn de financiële verantwoordelijkheden van beide partijen voor het afval van verbruikte splijtstof vastgelegd.

Aanzienlijke steun voor onderzoek uitgevoerd door NIRAS

Elk jaar dragen de belangrijkste producenten van kernafval in België bij aan het budget dat NIRAS uittrekt voor onderzoek naar de definitieve berging van langlevend middelactief en hoogactief radioactief afval. NIRAS doet immers al tientallen jaren onderzoek naar langetermijnoplossingen voor het beheer van radioactief afval. NIRAS steunt op Belgische en buitenlandse partnerschappen met universiteiten, onderzoekscentra en gespecialiseerde adviesbureaus.

In 2021 bedroeg de financiële bijdrage van de producenten 16 miljoen euro, waarvan 10 miljoen euro werd betaald door Synatom.

FINANCIEEL BEHEER

Naast de traditionele verrichtingen hebben de voornaamste activiteiten van de afdeling betrekking op de werkelijke en geraamde kasstromen die bij Synatom binnen- en buitengaan, het toezicht op de vorming van de nucleaire voorzieningen en de inning van de distributiebijdrage van de eigenaars van de Belgische kerncentrales.

Kasstromen

De inkomsten van Synatom zijn voornamelijk afkomstig van de vergoedingen die door de exploitanten van kerncentrales worden betaald voor de levering van splijtstoffen in de splijtstofelementen.

De uitgaven hebben enerzijds betrekking op de aankoop van diensten voor het front-end van de splijtstofcyclus en anderzijds op de kosten voor het beheer van verbruikte splijtstof (de back-end van de cyclus), alsook de terugbetaling van de kosten die Electrabel heeft gemaakt in het kader van het programma voor de ontmanteling van haar kerncentrales.

Synatom neemt bijzondere voorzorgsmaatregelen om zich te beschermen tegen wisselkoersschommelingen voor haar leveringen in US dollars. Bijgevolg zijn alle overheidsopdrachten met vastleggingen van meer dan 1 miljoen US dollars gedekt tot 97,5%. Deze voorzichtige aanpak beperkt het effect van de aanhoudende waardevermindering van de euro ten opzichte van de Amerikaanse dollar.

Staat van de voorzieningen per 31/12/2021

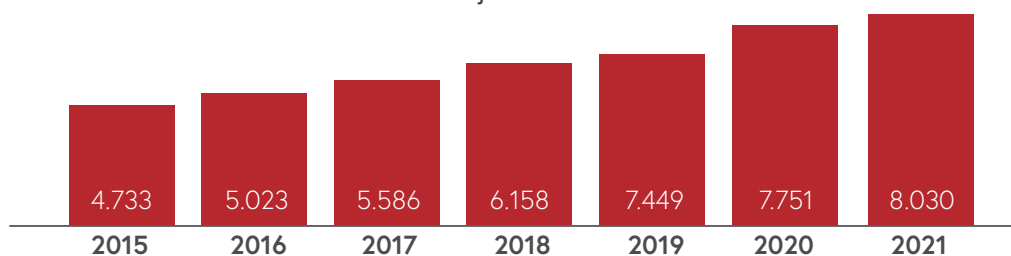
Per 31 december 2021 bedraagt het totaalbedrag van de in de rekeningen van Synatom opgenomen nucleaire voorzieningen 14.375 miljoen euro, een stijging met 539 miljoen euro ten opzichte van het voorgaande jaar.

De voorzieningen voor het beheer van verbruikte splijtstof bedragen 8 miljard euro. Ze worden verdisconteerd tegen een percentage dat op 3,25% wordt gehandhaafd.

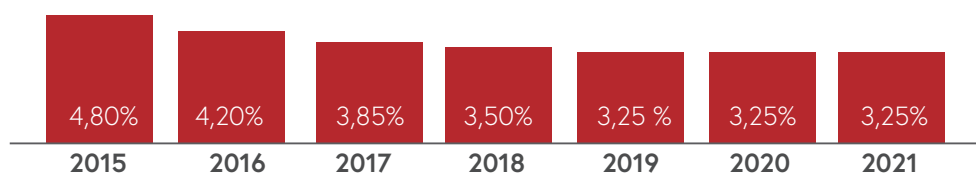
De wet op de nucleaire voorzieningen bepaalt onder meer dat Synatom tot 75% van het totaalbedrag van de voorzieningen kan lenen aan de exploitant van de centrales, Electrabel. Deze laatste heeft echter in 2020 toegezegd de volledige lening voor de voorzieningen voor het beheer van verbruikte splijtstof tegen eind 2025 te zullen terugbetalen. In 2021 heeft Electrabel, in vier driemaandelijks termijnen, een totaalbedrag van 870 miljoen euro terugbetaald.

De lening per 31 december 2021 bedraagt derhalve 3 miljard 785 miljoen euro.

Evolutie van de voorzieningen voor het beheer verbruikte splijtstof
in miljoen euro

Evolutie van de actualisatievoet voor het beheer verbruikte splijtstof

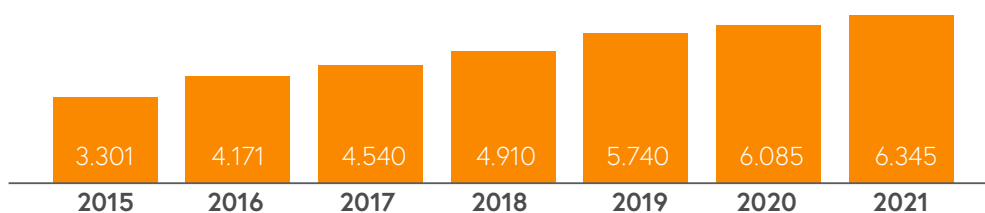
De voorzieningen voor de ontmanteling van de kerncentrales van Doel en Tihange bedragen 6 miljard 345 miljoen euro. Zij omvatten het aandeel van Electrabel van 6 miljard 74 miljoen euro en het aandeel van Luminus van 271 miljoen euro.

Op verzoek van de Commissie voor nucleaire voorzieningen is het discontopercentage voor de ontmantelingsvoorzieningen al verscheidene jaren gestaag gedaald, van 4,8% in 2015 tot 2,5% in 2021.

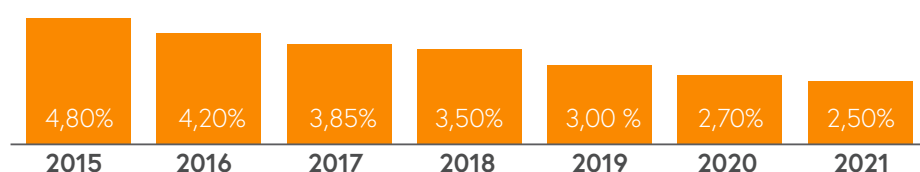
Op het einde van het boekjaar bedroeg de aan Electrabel toegekende lening uit de voorzieningen voor de ontmanteling van de elektriciteitscentrales 4 miljard 550 miljoen euro.

De ontmanteling van een kernreactor omvat een voorbereidende fase, die voorafgaat aan de definitieve stopzetting van de elektriciteitsproductie. Er werd 18 miljoen geïnvesteerd in de kosten van voorbereidende studies.

Evolutie van de voorzieningen voor de ontmanteling
in miljoen euro

Evolutie van de actualisatievoet voor de ontmanteling

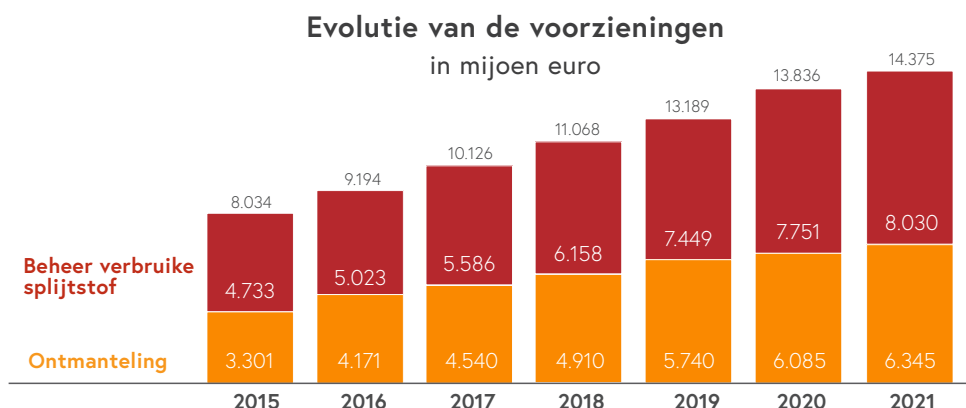
Repartitiebijdrage

Ter herinnering: de repartitiebijdrage, algemeen bekend als de nucleaire taks, wordt elk jaar geïnd door Synatom voor rekening van de Belgische Staat. Zij is van toepassing op de reactoren van Tihange 2 en Tihange 3, alsmede op de reactoren van Doel 3 en Doel 4. De reactoren Doel 1, Doel 2 en Tihange 1 worden afzonderlijk belast in het kader van het akkoord over de verlenging van hun exploitatie.

Voor het boekjaar 2021 hebben de Belgische autoriteiten het totale bedrag van de repartitiebijdrage vastgesteld op 83,5 miljoen euro, te verdelen tussen 79 miljoen euro ten laste van Electrabel en 4,5 miljoen euro ten laste van Luminus, dat een participatie heeft in de vier betrokken reactoren.

DE INVESTERINGEN

Eind 2021 zal het totale bedrag van de voorzieningen die door Engie Electrabel en Luminus zijn aangelegd, bijna 14,5 miljard euro bedragen. Met deze voorzieningen zouden alle kosten met betrekking tot de ontmanteling van de 7 Belgische kernreactoren, alsook de kosten die verbonden zijn aan het beheer van de gebruikte splijtstof tot de overname ervan door NIRAS, die de definitieve opslag ervan zal verzekeren, moeten worden gedekt.

Er zij op gewezen dat Synatom in 2022 zal overgaan op de 7de driejaarlijkse herwaardering van de nucleaire voorzieningen.

Op 24 december 2021 heeft de Belgische regering een wetsontwerp goedgekeurd dat het rechtskader voor de bepalingen inzake de ontmanteling van kerncentrales en het beheer van verbruikte splijtstof versterkt.

Engie Electrabel heeft van haar kant heeft zich ertoe verbonden om tussen 2020 en 2025 de 4 miljard 763 miljoen euro terug te betalen die haar door Synatom werd geleend uit de voorzieningen die zijn aangelegd voor het beheer van verbruikte splijtstof.

2020	2021	2022	2023	2024	2025	Totaal
108	870	894	889	931	1.071	4.763

Tegen 2025 zal Synatom geleidelijk uitgroeien tot een van de grootste fondsbeheerders in België, met een vermogen van meer dan 10 miljard euro.

Eind 2020 heeft Synatom haar organisatiestructuur versterkt door de oprichting van een nieuwe afdeling die zich uitsluitend toelegt op het beheer van financiële investeringen. Dit ligt in de lijn van de ontwikkelingen die Synatom de komende jaren op het gebied van investeringen mag verwachten.

Synatom moet immers een relevante investeringsstrategie ontwikkelen die het mogelijk maakt het geïnvesteerde kapitaal te laten groeien en tegelijk de risico's te beperken. Het is de bedoeling om op het juiste moment te beschikken over de nodige financiële middelen voor de ontmanteling van kernreactoren en het beheer van verbruikte splijtstof. De denkoefening is zeer complex omdat rekening moet worden gehouden met diametraal tegenovergestelde tijdsriteria. De korte en middel-lange termijn gelden reeds voor de ontmantelingsvoorzieningen. De zeer lange termijn geldt voor de bepalingen inzake het uiteindelijk beheer van verbruikte splijtstof, dat bijna een eeuw in beslag zal nemen.

Een SICAV SIF naar Luxemburgs recht en een institutionele SICAV naar Belgisch recht

Synatom is eigenaar van een beleggingsvennootschap met variabel kapitaal - een gespecialiseerd beleggingsfonds - d.w.z. een SICAV SIF, naar Luxemburgs recht, genaamd Nuclear Investment Fund (NIF). Op 31 december 2021 bedraagt het kapitaal van de NIF 4 miljard euro.

In december 2020 heeft Synatom een beleggingsvennootschap met variabel kapitaal, d.w.z. een institutionele SICAV naar Belgisch recht, opgericht onder de naam Belgian Nuclear Liabilities Fund (BNLF). Op het einde van haar eerste boekjaar, met name op 31 december 2021, beschikt BNLF over een kapitaal van 1 miljard 100 miljoen euro.

De Raden van Bestuur van de Belgische naamloze vennootschap BNLF, een institutionele SICAV, en van de Luxemburgse naamloze vennootschap NIF, een SICAV-SIF, zijn tot een akkoord gekomen over een ontwerp van grensoverschrijdende fusie door overneming naar Belgisch en Luxemburgs recht.

Synatom brengt maandelijks verslag uit aan de Commissie voor nucleaire voorzieningen over haar beleggingen, zodat de Commissie haar bedrijfseconomisch toezicht kan uitoefenen.

Nauwe betrekkingen met het Investeringscomité

Het Investeringscomité bestaat uit vier leden, benoemd door de Raad van Bestuur, onder wie één onafhankelijk bestuurder. Deze laatste is tevens haar voorzitter.

De directeur van de afdeling Investerings is een permanente gast.

Het Beleggingscomité doet aanbevelingen aan de Raad van Bestuur over de doelstellingen van het beleggingsbeleid met betrekking tot de verplichtingen van Synatom; over de risicoprofielen die van toepassing zijn per soort passiva; en over de soorten activa en instrumenten die in de Fondsen zijn toegestaan.

Wat de SICAV betreft, is het Beleggingscomité verantwoordelijk voor de goedkeuring van de voorstellen van de Directeur van de afdeling Investerings betreffende de strategische toewijzing en de weging van een toegestane activaklasse; de aanwerving of het ontslag van de Investment Manager(s) of de keuze van de belegging (drijfkracht, strategie...).

GOVERNANCE

In 2021 heeft Synatom nieuwe governanceregels ontwikkeld om enerzijds in te spelen op de evoluties van de wetgeving door bijvoorbeeld rekening te houden met de Belgische Corporate Governance Code 2020 en anderzijds met de aanbevelingen van de Belgische autoriteiten en de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen in het bijzonder.

Concreet zijn twee onafhankelijke bestuurders toegetreden tot de Raad van Bestuur. De heren Jan Longeval en Maximilien de Limburg Stirum zorgen voor een zeer gewaardeerde financiële expertise in het kader van de belangrijke investeringen die Synatom in de komende maanden en jaren zal moeten doen.

De Raad van Bestuur van Synatom bestaat nu uit 8 leden en 2 vertegenwoordigers van de federale regering.

Samenstelling van de Raad van Bestuur

- Didier Engels - Voorzitter
- Dimitri Stroobants - Gedelegeerd Bestuurder
- Karine Sirmain - Bestuurder
- Marc Beyens - Bestuurder
- Thierry Saegeman - Bestuurder
- Patrick GAUSSENT - Bestuurder
- Jan Longeval - Onafhankelijk Bestuurder
- Maximilien de Limburg Stirum - Onafhankelijk Bestuurder
- Carl Malbrain - Vertegenwoordiger van de federale regering
- Olivier Soumeryn-Schmit - Vertegenwoordiger van de federale regering
- De secretaris van de Raad van Bestuur is Mevrouw Dominique Ghislain, CFO van Synatom.

Vervolgens heeft de Raad van Bestuur uit zijn midden twee comités opgericht, namelijk een Auditcomité en een Investeringscomité. Deze wijzigingen zijn vastgesteld bij de wijziging van de gecoördineerde statuten van Synatom op 11 maart 2021.

Samenstelling van het Auditcomité

Voorzitter :

- Patrick Gaussent

Leden :

- Jan Longeval - Onafhankelijk bestuurder
- Maximilien de Limburg Stirum - Onafhankelijk bestuurder.

Dominique Ghislain, CFO van Synatom, is een permanente gast, zonder beslissingsbevoegdheid.

Samenstelling van het Investeringscomité

Voorzitter :

- Jan Longeval - Onafhankelijk bestuurder

Leden :

- Mevrouw Karine Sirmain - Bestuurder
- Dimitri Stroobants - Gedelegeerd Bestuurder
- Patrick Gaussent - Bestuurder

Xavier Piret, Directeur Investerings van Synatom, is een permanente gast, zonder beslissingsbevoegdheid.

Naast de komst van twee nieuwe bestuurders heeft de Raad van Bestuur in 2021 een aantal wijzigingen ondergaan.

Op 12 mei 2021 heeft de Raad van Bestuur van Synatom het dagelijks bestuur van de onderneming gedelegeerd aan de heer Dimitri Stroobants, in zijn hoedanigheid van Gedelegeerd Bestuurder, een functie die voorheen werd uitgeoefend door de heer Robert Leclère, die met pensioen is gegaan.

Het mandaat van Bestuurder dat voorheen werd uitgeoefend door de heer Dimitri Stroobants, werd toegekend aan de heer Patrick Gaussent, CFO van Electrabel.

Na de pensionering van de heer René Delporte werd Mevrouw Karine Sirmain, Vice-Voorzitter Financing, Risk & Insurance bij Engie, benoemd tot bestuurder.

Dagelijks beheer

Het dagelijks beheer van de vennootschap is in handen van de Gedelegeerd Bestuurder, de heer Dimitri Stroobants, die door de Raad van Bestuur wordt benoemd.

De onderneming is georganiseerd in vier afdelingen onder leiding van :

- Mevrouw Françoise Renneboog
Directeur van de afdeling Bovenfase van de Nucleaire Splijtstofcyclus
- De heer Luc Janssen
Directeur van de afdeling Benedenfase van de Nucleaire Splijtstofcyclus
- Mevrouw Dominique Ghislain
Directeur van de afdeling Financiën
- De heer Xavier Piret
Directeur van de afdeling Investerings

DANKBETUIGINGEN

Voor het tweede opeenvolgende jaar werd het jaar 2021 opnieuw sterk gekenmerkt door de zeer strenge gezondheidsmaatregelen die intern werden genomen. Er is op grote schaal gebruik gemaakt van telewerken en het kantoorbezoek is voor alle personeelsleden tot een minimum beperkt. Deze ongewone context heeft Synatom er echter niet van weerhouden zijn verschillende opdrachten uit te voeren. De Raad van Bestuur dankt dan ook ieder van hen voor hun professionalisme, hun inzet en hun beschikbaarheid ten dienste van het bedrijf.

JAARVERSLAG

Dames en heren,

In overeenstemming met de wettelijke en statutaire voorschriften hebben wij de eer u het jaarverslag van onze vennootschap over haar 52ste boekjaar te presenteren en u de jaarrekening per 31 december 2021 ter goedkeuring voor te leggen.

Algemeen

Voor het tweede jaar op rij heeft de Covid-19-pandemie het beroepsleven ingrijpend beïnvloed, waarbij telewerken de boven- toon voerde.

Voorts bevestigde de federale regering eind dit jaar haar voor- nemen om de exploitatie van alle Belgische kernreactoren eind 2025 stop te zetten, waarbij een definitieve beslissing wordt verwacht in maart 2022.

Kapitaal, aandeelhouderschap en doel van de vennootschap

Het kapitaal van Synatom bedraagt 49,6 miljoen euro, waarvan 25% volstort is en wordt vertegenwoordigd door 2 miljoen aandelen op naam.

Alle aandelen zijn in handen van Electrabel, met uitzondering van één specifiek aandeel dat in handen is van de Belgische Staat. Dit aandeel geeft de Staat bepaalde bijzondere rechten, zowel in de Raad van Bestuur (aanwezigheid van twee regeringsverte- genwoordigers) als in de Algemene Vergadering.

De missie van Synatom ondergaat een grondige verandering. De activiteiten die verband houden met de levering van verrijkte splijtstoffen worden namelijk geleidelijk afgebouwd. Anderzijds merken we een uitbreiding van de activiteiten om te voorzien in de behoeften aan infrastructuur en uitrusting voor de tussentijdse opslag van verbruikte splijtstof. Naast deze twee technische activiteiten zijn ook het beheer van de financiële voorzieningen voor de ontmanteling van de 7 Belgische reactoren en voor de definitieve verwijdering van bestraalde splijtstoffen, alsmede de strategie en de follow-up van de daarmee samenhangende investeringen, opgenomen.

Technische activiteiten

Levering van verrijkte splijtstoffen

Om de laatste leveringen van verrijkte splijtstoffen, gepland tot begin 2023, te garanderen, heeft Synatom beroep gedaan op langetermijncontracten met gespecialiseerde leveranciers. In een proces van gespreide sluiting van de 7 Belgische kernreactoren tussen oktober 2022 en december 2025, heeft

Synatom rekening gehouden met de strategie die Electrabel heeft bepaald voor de laatste herladingscampagnes van verrijkte splijtstof. Door deze verschillende parameters te integreren wil Synatom ook zijn strategische voorraad tegen 2025 tot het laagst mogelijke niveau terugbrengen.

Beheer van assemblages van verbruikte splijtstoffen en daarmee samenhangend afval

De assemblages van verbruikte splijtstoffen die lang genoeg (ten minste drie jaar) in het deactiveringsdok hebben gelegen, wor- den overgebracht naar de gecentraliseerde opslagfaciliteit van de centrale. In Doel werden 5 droge opslagcontainers geladen met splijtstofelementen uit de eenheden Doel 1-2 en Doel 4 en overgebracht naar het gecentraliseerde gebouw, SCG genaamd. 2021 was een bijzonder druk jaar voor Tihange : 15 rotaties van de pendelcontainer vonden plaats tussen de deactiveringsbaden van Tihange 3 en het opslaggebouw onder water DE, alsook 5 overbrengingen van Tihange 1.

1. SF²

De tussentijdse opslagplaatsen in Doel en Tihange bereiken geleidelijk hun volledige capaciteit. Er werd besloten om op elke locatie een nieuwe droge opslagfaciliteit te bouwen, SF² genaamd (Spent Fuel Storage Facility).

In Tihange zijn de civiele werken aan het hoofdgebouw bijna voltooid. Een andere belangrijke stap, de montage van de brugkraan, werd eind november 2021 voltooid.

In Doel werden de milieuvergunning, de stedenbouwkundige vergunning alsook de oprichtings- en exploitatievergunning in juli 2021 verkregen. De grondwerken en civiele werkzaamheden zijn in september gestart.

2. Containers na 2020

De drie bedrijven waarmee Synatom overeenkomsten heeft afgesloten voor de levering van containers voor de centrales van Doel en Tihange, zijn elk begonnen met de productie van een «eerste van de reeks» container in een nieuw model. De prototypes zullen in de loop van 2022 ter plaatse worden geleverd. In dit dossier was de belangrijkste stap de toekenning van vergunningen die voldoen aan de strengste internationale voorschriften voor het vervoer van radioactieve stoffen door het

Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle en die voldoen aan de Belgische veiligheidsspecificaties voor de opslag die worden opgelegd door haar dochteronderneming Bel V.

3. De tweede pendelcontainer van de kerncentrale van Tihange

Synatom heeft van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle goedkeuring gekregen voor het veiligheidsdossier van de tweede pendelcontainer bestemd voor de centrale van Tihange. De Amerikaanse fabrikant Holtec zette de productie voort. Na levering op de site in 2023 zal de container gefaseerd in gebruik worden genomen onder toezicht van Bel V, filiaal van het FANC dat belast is met de regelgevende controles ter plaatse.

4. Speciale uitrusting

In het kader van het actieplan CIME (Combustibles Inéanchés ou Mécaniquement Endommagés) werden verschillende studies uitgevoerd en werd een contract ondertekend met de onderneming Framatome voor het uitvoeren van dit soort complexe operaties om de brandstoffen af te stemmen op de normen.

Betrekkingen met de Nationale Instelling voor Radioactief Afval en verrijkte Splijtstoffen (NIRAS)

In 2021 waren de betrekkingen met NIRAS voornamelijk gericht op een nieuwe versie van het Synatom-leveringscontract. NIRAS heeft voor zijn activiteiten immers een financieringsmechanisme opgezet dat een volledige dekking van de kosten voor het beheer van radioactief afval op lange termijn moet garanderen.

Krachtens dit contract betaalt Synatom vergoedingen voor de tijdelijke opslag van afval afkomstig uit de opwerking en het uiteindelijke beheer ervan. In 2021 werd een afrekening opgesteld om deze toekomstige uitgaven te dekken.

Onderzoek en ontwikkeling

Wetenschappelijk onderzoek vormt de basis van het geïntegreerde beheerssysteem van NIRAS. NIRAS is van mening dat diepe geologische berging momenteel de veiligste eindbestemming is voor hoogradioactief afval en/of radioactief afval met een lange levensduur. In 2021 hebben de Belgische afvalproducenten 16 miljoen euro uitgetrokken, waarvan Synatom 10 miljoen zal betalen. Hierdoor is het onder meer mogelijk het onderzoek te financieren dat in het ondergrondse laboratorium van Hades wordt uitgevoerd door medewerkers van Euridice en wordt de start van een maatschappelijke dialoog met de verschillende belanghebbenden gefaciliteerd.

Beheer van nucleaire voorzieningen en dekkingsactiva

Aanleg van de nucleaire voorzieningen

De nucleaire voorzieningen in de statutaire jaarrekeningen van Synatom bedragen 14,375 miljard euro per 31 december 2021, tegenover 13,8 miljard euro een jaar eerder.

De voorzieningen voor het beheer van verbruikte splijtstof bedragen 8,030 miljard euro, terwijl de voorzieningen voor de ontmanteling van de centrales van Doel en Tihange 6,345 miljard euro bedragen. Eind 2021 bedroegen de toegepaste discontovoeten respectievelijk 3,25% en 2,5%.

Er zij op gewezen dat Synatom de exploitanten van kerncentrales een factuur heeft gestuurd voor de aanvullende kosten betreffende de voorzieningen voor de ontmanteling na de wijziging van het discontovoet van 2,70% naar 2,50%, zoals gevraagd door de Commissie voor nucleaire voorzieningen.

Leningen toegewezen aan Electrabel, exploitant van Belgische kerncentrales

Eind 2021 is nagenoeg 75% van de ontmantelingsvoorzieningen nog steeds het voorwerp van een lening aan Electrabel. Deze bedroeg 4,550 miljard euro op 31/12/2021.

Electrabel heeft zich er ook toe verbonden de volledige lening voor het beheer van verbruikte splijtstof tegen eind 2025 terug te betalen. In overeenstemming met het terugbetalingsschema dat werd ingevoerd vanaf 2020, betaalde Electrabel 870 miljoen euro aan Synatom in 2021, waardoor de uitstaande lening wordt teruggebracht tot 3,785 miljard euro op 31/12/2021.

Beheer van activa die overeenstemmen met nucleaire voorzieningen

Het jaar 2021 stond in het teken van de ontwikkeling van de eind 2020 opgerichte afdeling «Investerings», waarvan de activiteiten voorheen door Contassur werden uitgeoefend. Deze afdeling is gestart met de ontwikkeling van een nieuw beleggingsbeleid dat is afgestemd op de relevante tijdshorizonten.

De Belgische BEVEK, Belgian Nuclear Liabilities Fund (BNLF), die eind 2020 werd opgericht, werd volledig operationeel in april 2021 met een initiële inschrijving van 200 miljoen euro. De BEVEK sloot het boekjaar 2021 af met investeringen ten belope van 1,1 miljard euro.

De financiële markten ontwikkelden zich goed in 2021. De eerste twee kwartalen van het jaar waren bijzonder gunstig, met een sterk inhaaleffect van de cyclische activiteiten als gevolg van de heropening van economieën. Vanaf het derde kwartaal begonnen de markten te twijfelen aan de houdbaarheid van de economische groei. De risicofactoren die verband houden met inflatie en de ontwikkeling van de pandemie (Delta & Omicron-variant) verminderden de risicobereidheid van beleggers. Meer in het algemeen werd de tweede helft van 2021 gekenmerkt door positieve rendementen, hoewel lager dan die van de eerste helft van het jaar, op risicovolle activaklassen.

Het jaar eindigde met positieve rendementen voor al onze fondsen met een jaarlijkse prestatie van 5,7% voor NIF1, 6,2% voor NIF2 en 14,12% voor BNLF.

Repartitiebijdrage

Sinds 2008 is Synatom namens de Belgische staat belast met de inning van de repartitiebijdrage, ook bekend als de nucleaire taks. Voor 2021 zijn de bedragen bij Koninklijk Besluit van 27/10/2021 vastgesteld op 83,5 miljoen euro. In dit bedrag is rekening gehouden met de productie van de reactoren Doel 3, Doel 4, Tihange 2 en Tihange 3. Dit bedrag wordt verdeeld tussen Electrabel ten belope van 79 miljoen euro en Luminus ten belope van 4,5 miljoen euro.

Afgeleide financiële instrumenten en afdekkingsbeleid

In lijn met het beleid van de ENGIE Groep gebruikt SYNATOM afgeleide financiële instrumenten, voornamelijk voor het afdekken van zijn wisselkoersposities voor aankopen uitgedrukt in Amerikaanse dollar.

In dat kader werden alle bevoorradingscontracten met verbintenissen van meer dan 1 miljoen Amerikaanse dollar afgedekt voor 97,5% van de geraamde prijzen en voor contractueel verplichte minimumhoeveelheden. Dit komt neer op een dekkingsbedrag van 89,6 miljoen Amerikaanse dollar.

Ondernemingsbestuur

Het ondernemingsbestuur van Synatom berust op drie pijlers: het Belgisch Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, de Corporate Governance Code 2020 en de statuten van de vennootschap.

Ontwikkelingen in 2021

De Raad van Bestuur van Synatom werd uitgebreid van 6 tot 8 leden met de benoeming van twee onafhankelijke bestuurders.

De federale regering heeft twee nieuwe vertegenwoordigers aangesteld.

Er werden een Auditcomité en een Investeringscomité opgericht. De samenstelling van deze twee comités is gebaseerd op complementaire vaardigheden, ervaring en kennis. In dit verband heeft Synatom zijn gecoördineerde statuten gewijzigd met ingang van 11 maart 2021.

Het Auditcomité is een adviescomité dat advies en aanbevelingen verstrekt aan de Raad van Bestuur. Het comité wordt voorgezeten door een bestuurder van Synatom en de twee onafhankelijke bestuurders zijn vaste leden. De taken van het Comité omvatten de financiële controle, controle van het risicokader van het investeringsbeleid en controle van de informatie die aan de Commissie voor nucleaire voorzieningen wordt voorgelegd.

Het investeringscomité bestaat uit vier leden, waaronder de Voorzitter, die een onafhankelijk bestuurder is. Het Investeringscomité doet aanbevelingen voor de Raad van Bestuur over de vaststelling van het investeringsbeleid van Synatom. Het onderzoekt en valideert ook de voorstellen van de Afdeling «Investerings» met betrekking tot de uitvoering van het investeringsbeleid van Synatom.

Activiteitenverslag van de Raad van Bestuur en de Comités

In 2021 is de Raad van Bestuur van Synatom 8 keer bijeengekomen.

Het Auditcomité en het Investeringscomité hebben respectievelijk 5 en 11 vergaderingen gehouden.

In overeenstemming met de gezondheidsvoorschriften werden de vergaderingen gehouden via videoconferenties met behulp van tools waarmee de leden konden worden geïdentificeerd en waarmee ze ook daadwerkelijk aan de vergaderingen konden deelnemen.

Opvolging van de mandaten

Na de pensionering van de heer Robert Leclère werd de heer Dimitri Stroobants op 12 mei 2021 door de Raad van Bestuur benoemd tot Gedelegeerd Bestuurder van Synatom.

In het verlengde van deze benoeming werd de aldus vrijgekomen plaats van bestuurder toegekend aan de heer Patrick Gaussent, CFO van Electrabel NV.

Na de pensionering van de heer René Delporte werd de vrijgekomen plaats van bestuurder toegekend aan mevrouw Karine Sirmain, Vice-voorzitter Financing, Risk and Insurance van de Engie Groep.

In 2021 werden twee onafhankelijke bestuurders benoemd: de heren Jan Longeval en Maximilien de Limburg Stirum zijn in maart 2021 toegetreden tot de Raad van Bestuur van Synatom.

In 2022 loopt geen enkel mandaat af.

Dagelijks beheer

Het dagelijks beheer is in handen van de gedelegeerd bestuurder, die wordt bijgestaan door 4 afdelingsdirecteurs.

Geschillen

Er zijn geen lopende geschillen.

Decharge

Overeenkomstig artikel 554 van het Wetboek van vennootschappen verzoeken wij de Algemene Vergadering om decharge te verlenen aan de bestuurders en aan de commissaris, binnen de perken van de voornoemde wetsbepalingen.

JAARREKENINGEN

Hierna lichten wij enkele belangrijke posten van de balans en de resultatenrekening van het boekjaar toe.

Balans

Financiële activa - Investerings in geassocieerde ondernemingen

Deze rubriek omvat, in uitvoering van de wetgeving betreffende de nucleaire voorzieningen, de bedragen die nodig zijn voor de financiering van de uitgaven in verband met de ontmanteling en het beheer van de bestraalde splijtstoffen voor de komende drie werksjaren, alsook een deel van het bedrag van de voorzieningen dat buiten de kernexploitant moet worden belegd. Deze bedragen worden geïnvesteerd in beleggingsfondsen (BNLF, NIF).

Na de bevestiging van de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen zijn de geïnvesteerde middelen in de beleggingsfondsen NIF 1 en NIF 2 in 2021 geherclassificeerd van vlottende activa « geldbeleggingen » naar financiële vaste activa.

Financiële vaste activa - Vorderingen op verbonden ondernemingen

Sinds 1 januari 2017 zijn er twee leningen op 10 jaar afgesloten met ELECTRABEL, waarvan één in ruil voor de voorzieningen voor het beheer van de bestraalde splijtstoffen en een andere in ruil voor de voorzieningen voor de ontmanteling. Electrabel heeft zich ertoe verbonden de volledige lening die is toegekend voor voorzieningen voor het beheer van verbruikte splijtstof tegen eind 2025 terug te betalen. In 2021 werd een bedrag van 870 miljoen euro terugbetaald in vier schijven van 217,5 miljoen euro. Voor 2021 heeft Synatom aan ELECTRABEL bijkomende leningen ten belope van 200 miljoen euro toegekend voor ontmantelingsvoorzieningen.

Financiële vaste activa - Ondernemingen met een deelnemingsverhouding

In februari 2019 heeft Synatom een aandelenbelang genomen in het I4B-fonds.

De post Vorderingen heeft betrekking op een lening met gekapitaliseerde rente die in 12 jaar moet worden terugbetaald. In 2021 hebben 3 kapitaal liberaliseringen plaatsgevonden voor een totaalbedrag van 8,9 miljoen euro, waardoor het bedrag van de participatie eind 2021 op 11,2 miljoen euro komt.

Vorderingen op meer dan één jaar - Overige vorderingen

Sinds 2005 is een deel van de voorzieningen buiten de kernexploitant belegd, zoals bepaald door de wetgeving van 11 april 2003 inzake de nucleaire voorzieningen. Synatom heeft eind 2021 een uitstaande lening bij SIBELGA van 5,2 miljoen euro.

Vorderingen op ten hoogste één jaar - Handelsvorderingen

Deze rubriek omvat de lopende handelsvorderingen.

Vorderingen op ten hoogste één jaar - Overige vorderingen

Per eind 2021 omvat deze post hoofdzakelijk de repartitiebijdrage voor het jaar 2021, die telkens voor hun respectieve aandeel, aan ELECTRABEL en Luminus werd doorgerekend.

Deze post omvat ook een deel van de lening aan Electrabel die in de loop van 2022 zal worden terugbetaald voor een bedrag van 894 miljoen euro, alsook een deel van de lening aan SIBELGA die in 2022 vervalt voor een bedrag van 2,5 miljoen euro.

Schulden op meer dan één jaar - Overige schulden

Eind 2021 omvat deze post de schuld van Synatom aan NIRAS in verband met de richtsnoeren (186,6 miljoen euro).

Voorzieningen en uitgestelde belastingen

Deze voorzieningen dienen om de kosten te dekken voor het beheer van de bestraalde splijtstoffen en voor de ontmanteling van de kerncentrales, in overeenstemming met de bepalingen van de wet betreffende de nucleaire voorzieningen.

Resultaten

Omzet

De omzet omvat de vergoedingen voor terbeschikkingstelling van de splijtstoffen voor 407 miljoen euro. De omzetstijging in 2021 is te verklaren door een betere beschikbaarheid van de kerncentrales (92% tegenover 63% in 2020).

Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen

Deze post omvat de aankopen van natuurlijk uranium en van conversie- en verrijkingsdiensten.

Diensten en diverse goederen

Deze post omvat voornamelijk de kosten die in de loop van het boekjaar zijn gemaakt voor het beheer van verbruikte splijtstof, met name 117 miljoen euro, alsook 5,3 miljoen aan studiekosten voor de ontmanteling en 72,6 miljoen voor het O&O-programma van NIRAS en de afrekening voor de leidende beginselen.

Niet-recurrente exploitatiekosten en -opbrengsten

Er werd een factuur van 122 miljoen euro uitgeschreven om het discontopercentage dat wordt gebruikt voor de berekening van de nucleaire voorzieningen voor de ontmanteling van kerncentrales aan te passen, met name van 2,70% naar 2,50%.

De niet-recurrente bedrijfskosten weerspiegelen bijkomende kosten voor nucleaire voorzieningen voor hetzelfde bedrag.

Financiële opbrengsten

Deze post omvat de interesten op de leningen en vorderingen op meer dan één jaar en de interesten op de beleggingen in het kader van de wet betreffende de nucleaire voorzieningen.

Winst

De jaarrekening van het boekjaar 2021 sluit af met een winst van 466.366,91 euro tegenover 474.543,44 euro in 2020.

Aan de Algemene Vergadering van 11 mei 2022, die zich zal uitspreken over de jaarrekening 2021, wordt voorgesteld om een bedrag van 23.318,37 euro aan de wettelijke reserve toe te voegen en om een dividend van 0,88 euro per volledig volgestort aandeel uit te keren, of een totaalbedrag van 441.320,00 euro. Het saldo van de winst over het boekjaar, of 1.728,54 euro, wordt toegevoegd aan de overgedragen winst die daarmee 9.064,26 euro bedraagt.

Behoudens belangrijke onvoorziene gebeurtenissen zal de winst van het lopende boekjaar Synatom moeten toelaten om in 2023 voor het boekjaar 2022 een dividend van dezelfde grootteorde uit te keren.

Buiten de balans

Eind 2021 heeft Synatom ten gunste van NIRAS bankgaranties gegeven voor een bedrag van 229.896.682,00 euro.

Gebeurtenissen na balansdatum en vooruitzichten

1. Nucleaire voorzieningen

De hypothesen voor het aanleggen van de voorzieningen houden rekening met alle bestaande of verwachte milieuverplichtingen die worden opgelegd door de Europese, nationale of gewestelijke regelgeving. Indien in de toekomst een nieuwe wetgeving van kracht wordt, kan dat leiden tot een schommeling in de geraamde kosten die als basis dienen voor de berekeningen. We hebben evenwel geen kennis van mogelijke ontwikkelingen in de regelgeving die de gevormde voorzieningen aanzienlijk zouden kunnen beïnvloeden.

Bij de beoordeling van de voorzieningen zijn marges voor onzekerheden en risico's ingecalculeerd om rekening te houden

met de mate waarin de technieken voor de ontmanteling en het beheer van de bestraalde splijtstoffen beheerst worden. De marges voor onzekerheden met betrekking tot het afvoeren van het afval zijn bepaald door NIRAS en opgenomen in haar heffingen. Synatom schat ook passende marges in voor elke kostencategorie.

Synatom is van mening, voor zover ze momenteel weet, dat de door de CNV goedgekeurde voorzieningen rekening houden met alle op dit moment beschikbare informatie om de onzekerheden en risico's van het ontmantelingsproces en van de behandeling van bestraalde splijtstof te dekken.

2. Oekraïense oorlog en geopolitieke gevolgen

De oorlog in Oekraïne en de geopolitieke gevolgen daarvan, maar ook de vooruitzichten op een rentestijging wegens sinds begin 2022 op de wereldwijde aandelenmarkten. De Europese markten lijken meer last te hebben van deze crisis in het algemeen, om geopolitieke redenen maar ook vanwege de grotere energieafhankelijkheid van Rusland.

De goede diversificatie van onze beleggingen maakt het mogelijk om het totale risico van onze portefeuilles en, in zekere mate, de correcties die na deze gebeurtenissen worden geregistreerd, te beperken. Aangezien de directe blootstelling aan Rusland marginaal is, heeft de sluiting van de lokale effectenbeurs geen materiële impact gehad op de investeringen van Synatom.

Wat de levering van uranium betreft, dateren de laatste leveringen van uranium van Russische oorsprong (onder ons contract met Tenex) van oktober 2021. De brandstoftoevoer naar onze kerncentrales komt niet in gevaar door de actualiteit.

Tot 2025 zijn onze brandstofbehoeften volledig gedekt door onze bestaande voorraden en LT-contracten (fixed price). Er zijn geen verdere zendingen van uranium van Russische oorsprong gepland.

Al onze brandstofvoorraden bevinden zich in Europa bij onze Europese verrijkers.

3. Beslissing van 18 maart van de regering over de nucleaire verlenging

Synatom heeft kennis genomen van de beslissing van 18 maart 2022 van de Belgische regering om haar energiebeleid te laten evolueren en kerncentrales tot 2035 te verlengen.

Samen met de regering zal ENGIE de haalbaarheid en de uitvoeringsvoorwaarden van de in dit stadium beoogde oplossing bestuderen.

Synatom staat ter beschikking van Electrabel om de gevolgen van zo'n verlenging op haar activiteiten te evalueren, in het bijzonder het beheer van haar uranium bevoorrading, het beheer van het verbruikt splijtstof en het beheer van de nucleaire voorzieningen.

Wij voorzien geen andere noemenswaardige omstandigheden die de toekomstige evolutie van de vennootschap wezenlijk zouden kunnen beïnvloeden.

Brussel, 31 maart 2022

Dimitri STROOBANTS
Gedelegeerde Bestuurder

Didier ENGELS,
Voorzitter

BALANS

Per 31 december (in duizenden euro)

ACTIVA	2021	2020
Materiële vaste activa	0	0
Meubilair en rollend materieel	0	0
Financiële vaste activa	12.549.864	8.138.847
Financiële investeringsfondsen - Vorderingen	5.097.277	1.200
Verbonden ondernemingen - Vorderingen	7.441.000	8.135.000
Ondernemingen met een deelnemingsverhouding	11.587	2.647
• Deelnemingen	11.290	2.350
• Vorderingen	297	297
Vorderingen op meer dan één jaar	5.158	7.679
Handelsvorderingen	0	0
Voorraden en bestellingen in uitvoering	408.137	527.482
Voorraden		
Goederen in bewerking	408.137	527.482
Vorderingen op ten hoogste één jaar	1.699.706	1.632.079
Handelsvorderingen	51.504	35.304
Overige vorderingen	1.648.202	1.596.775
Geldbeleggingen	70	3.792.997
Overige beleggingen	70	3.792.997
Liquide middelen	9	2
Overlopende rekeningen	459	1.211
TOTAAL DER ACTIVA	14.663.403	14.100.297

PASSIVA	2021	2020
Kapitaal	12.453	12.453
Geplaatst kapitaal	49.600	49.600
Niet-opgevraagd kapitaal (-)	-37.147	-37.147
Uitgiftepremies	141	141
Reserves	1.841	1.818
Wettelijke reserve	1.789	1.766
Onbeschikbare reserves		
• Andere	15	15
Belastingvrije reserves	37	37
Overgedragen winst	9	7
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	14.375.201	13.836.004
Voorzieningen voor risico's en kosten	14.375.201	13.836.004
Schulden op meer dan één jaar	186.500	138.500
Leidende Beginselen	186.500	138.500
Schulden op ten hoogste één jaar	84.710	111.230
Handelsschulden		
• Leveranciers	53.227	66.030
Schulden mbt belastingen, bezoldigingen en sociale lasten		
• Belastingen	30.704	44.436
• Bezoldigingen en sociale lasten	338	313
Overige schulden	441	451
Overlopende rekeningen	2.548	144
TOTAAL DER PASSIVA	14.663.403	14.100.297

RESULTATENREKENING

(in duizenden euro)

	2021	2020
Bedrijfsopbrengsten	411.336	439.936
Omzet	408.021	256.758
Voorraad goederen in bewerking, gereed product en bestellingen in uitvoering (toename +; afname -)	-119.346	-6.836
Andere bedrijfsopbrengsten	6	18
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	122.655	189.996
Bedrijfskosten	817.950	841.616
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	77.375	108.479
Diensten en diverse goederen	198.233	82.872
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	3.141	2.520
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa	0	0
Voorzieningen voor risico's en kosten (toevoegingen +; terugnemingen -)	416.543	457.749
Andere bedrijfskosten	3	0
Niet-recurrente bedrijfskosten	122.655	189.996
Bedrijfswinst(verlies)	-406.614	-401.680
Financiële opbrengsten	408.308	402.756
Opbrengsten van financiële vaste activa	262.915	272.043
Opbrengsten uit vlottende activa	145.393	130.713
Andere financiële opbrengsten		
Niet-recurrente financiële opbrengsten	1.212	600
Financiële kosten	1.209	669
Andere financiële kosten	3	-69
Winst (verlies) uit de gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	482	476
Winst (verlies) van het boekjaar voor belastingen	482	476
Belastingen op het resultaat	15	2
Winst (verlies) van het boekjaar	467	474
TE BESTEMMEN WINST VAN HET BOEKJAAR	467	474

RESULTAATVERWERKING	2021	2020
Te bestemmen winst	474	482
Te bestemmen winst van het boekjaar	467	474
Overgedragen winst van het vorige boekjaar	7	8
Toevoeging aan het eigen vermogen	23	24
Aan de wettelijke reserve	23	24
Over te dragen winst (verlies)	9	7
Uit te keren winst	442	451
Vergoeding van het kapitaal	442	451

TOELICHTING

(in duizenden EUR)

Staat van de financiële vaste activa

FINANCIËLE INVESTERINGSFONDSEN	2021
Netto boekwaarde per einde van het vorige boekjaar	1.200
Toevoegingen	1.100.000
Overboekingen	3.996.077
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	5.096.077
Netto boekwaarde per einde van het boekjaar	5.097.277
VERBONDEN ONDERNEMINGEN	2021
Verbonden ondernemingen - Vorderingen	
Netto boekwaarde per einde van het vorige boekjaar	8.135.000
• Toevoegingen	200.000
• Terugbetalingen	894.000
Geboekte waardeverminderingen	0
Teruggenomen waardeverminderingen	0
Overige	0
Waardeverminderingen per einde van het boekjaar	7.441.000
ONDERNEMINGEN MET DEELNEMINGSVERHOUDING	2021
Ondernemingen met deelnemingsverhouding - Deelnemingen	
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	4.600
Aanschaffingen	7.808
Aanschaffingswaarde per einde van het boekjaar	12.408
Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	2.250
• Mutaties tijdens het boekjaar	-1.132
• Niet-opgevraagde bedragen per einde van het boekjaar	1.118
• Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	11.290
• Nettoboekwaarde per einde van het boekjaar	296

Inlichtingen omtrent de deelnemingen

BENAMING	AANGEHOUDEN MAATSCHAPPELIJKE RECHTEN			Eigen vermogen
	Aard	Aantal	%	
I4B – The Belgian Infrastructure Fund NV Havenlaan 86C – 1000 Brussel	Aandelen op naam	12.408.000	33,33	- 3.184.561 euro
BNLF – Belgium Nuclear Liabilities Funds NV - Simon Bolivardlaan 34	Aandelen op naam	1.062.963	100	0.00 euro
Nuclear Investment Fund (NIF1) NV Allée Scheffer 5 - L - 2520 Luxembourg	Aandelen op naam	318.767	100	- 109.577.665 euro
Nuclear Investment Fund (NIF2) NV Allée Scheffer 5 - L - 2520 Luxembourg	Aandelen op naam	25.579	100	- 14.385.164 euro

Overige geldbeleggingen en overlopende rekeningen (activa)

	2021	2020
Overige geldbeleggingen		
Aandelen	70	3.792.997
Overlopende rekeningen		
Te ontvangen niet-vervallen interesten	459	709
Operationele kosten te regulariseren	0	502

Staat van het kapitaal en de aandeelhoudersstructuur

MAATSCHAPPELIJK KAPITAAL	2021
Geplaatst kapitaal	
Per einde van het vorige boekjaar	49.600
Per einde van het boekjaar	49.600
Samenstelling van het kapitaal	
Soorten aandelen:	
• nominatieve aandelen:	2.000.000 aandelen
NIET-GESTORT KAPITAAL	2021
Aandeelhouders die nog moeten volstorten (niet-opgevraagd kapitaal)	
Electrabel	37.147
AANDEELHOUDERSSTRUCTUUR	
Electrabel	1.999.999 aandelen
Belgische Staat	1 aandeel
	2.000.000 aandelen

TOELICHTING

Staat van de schulden en overlopende rekeningen (passiva)

	2021
SCHULDEN OP MEER DAN ÉÉN JAAR	
• Andere schulden (Leidende Beginselen)	186.500
SCHULDEN MET BETREKKING TOT BELASTINGEN. BEZOLDIGINGEN EN SOCIALE LASTEN	
Belastingen	
• Vervallen belastingsschulden	-
• Niet-vervallen belastingsschulden	30.708
• Geraamde belastingsschulden	-
Bezoldigingen en sociale lasten	
• Vervallen schulden ten aanzien van de RSZ	-
• Andere schulden met betrekking tot bezoldigingen en sociale lasten	338
OVERLOPENDE REKENINGEN	
Te betalen bedrijfskosten	2.355
Overige overlopende rekeningen	192

Bedrijfsresultaten

	2021	2020
BEDRIJSOPBRENGSTEN		
Netto - omzet		
• Vergoedingen voor terbeschikkingstelling splijtstoffen	407.335	255.661
• Overige	685	1.097
	408.020	256.758
BEDRIJFSKOSTEN		
Werknemers ingeschreven in het personeelsregister		
• Totaal aantal op de afsluitingsdatum	19	15
• Gemiddeld personeelsbestand berekend in voltijdse equivalenten	17.0	14.7
• Aantal daadwerkelijke gepresteerde uren	27.176	23.696
Personeelskosten		
• Bezoldigingen en rechtstreekse sociale voordelen	1.796	1.600
• Patronale bijdragen voor sociale verzekeringen	503	450
• Patronale premies voor bovenwettelijke verzekeringen	775	413
• Andere personeelskosten	67	57
	3.141	2.520
Voorzieningen voor risico's en kosten		
• Toevoegingen	605.667	544.667
• Bestedingen en terugnemingen	(-)189.124	(-)86.918
	416.543	457.749
Andere bedrijfskosten		
• Belastingen en taksen op de bedrijfsuitoefening	3	-
• Andere		
	3	-

TOELICHTING

Niet-recurrente resultaten

	2021	2020
NIET-RECURRENTE OPBRENGSTEN		
Niet-recurrente bedrijfsopbrengsten		
• Andere niet-recurrente bedrijfsopbrengsten	122.655	189.996
NIET-RECURRENTE KOSTEN		
Niet-recurrente bedrijfskosten		
• Uitzonderlijke voorzieningen voor risico's en kosten	122.655	189.996

Belastingen en taksen

	2021	2020
BELASTINGEN OP HET RESULTAAT		
Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren		
Belastingen op het resultaat van vorige boekjaren	16	-
Belangrijkste oorzaken van de verschillen tussen de winst vóór belastingen en de geraamde belastbare winst		
• Verworpen uitgaven	70	60
• Gebruik belaste reserves	(-) 466	(-) 537
BELASTINGEN OP DE TOEGEVOEGDE WAARDE EN BELASTINGEN TEN LASTE VAN DERDEN		
De belasting over de toegevoegde waarde in rekening gebracht		
• Aan de onderneming (aftrekbaar)	22.196	13.959
• Door de onderneming	111.472	97.437
De ingehouden bedragen ten laste van derden bij wijze van		
• Bedrijfsvoorheffing	643	449

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Termijnverrichtingen

Gekochte deviezen131.343

Andere verplichtingen

In de nucleaire sector zijn er contracten voor aankoop en diensten voor de uraniumconcentraten, de conversie en de verrijking enerzijds, en voor het beheer van de benedenfase van de splijtstofcyclus, anderzijds.

Beknopte beschrijving van de regeling inzake het aanvullend rust- of overlevingspensioen

De personeelsleden genieten van een inkomenswaarborg met betrekking tot het rust- en overlevingspensioen gebaseerd op hun anciënniteit in dienst van de maatschappij en/of in dienst van verbonden ondernemingen en op hun bezoldiging bij het einde van hun loopbaan.

Om de verbintenissen voortvloeiend uit deze waarborgen na te komen, stort de maatschappij bijdragen bij voormelde ondernemingen en bij hun pensioenfondsen en heeft zij een groepsverzekeringscontract afgesloten.

Andere niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Herziening van de voorziening ontmanteling van de kerncentrales – 2,50% in 2021229.897

Betrekkingen met verbonden ondernemingen en met ondernemingen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat

	VERBONDEN ONDERNEMINGEN		ONDERNEMINGEN MET DEELNEMINGSVERHOUDING	
	2021	2020	2021	2020
Financiële vaste activa				
• Deelnemingen	5.097.277	-	11.290	2.350
• Andere vorderingen	7.441.000	8.135.000	296	296
	12.538.277	8.135.000	11.586	2.646
Vorderingen				
• Op meer dan één jaar				
• Op hoogstens één jaar	1.697.585	1.625.245		
	1.697.585	1.625.245		
Schulden				
• Op hoogstens één jaar	6.756	5.381		
	6.756	5.381		
Persoonlijke en zakelijke zekerheden				
• Door verboden ondernemingen gesteld of onherroepelijk beloofd als waarborg voor schulden of verplichtingen van de vennootschap	212.701	-		
Financiële resultaten				
• Opbrengsten uit financiële vaste activa	262.644	269.793		
• Opbrengsten uit vlottende activa	138.763	123.849		
• Kosten van schulden	1.209	668		

TOELICHTING

Transacties met verbonden partijen buiten normale marktvoorwaarden

Bij afwezigheid van wettelijke criteria die het mogelijk maken om belangrijke transacties met verbonden partijen buiten normale marktvoorwaarden te inventariseren, werd geen enkele transactie opgenomen in deze bijlage.

Ter informatie en uit oogpunt van transparantie, wordt het geheel van belangrijke transacties met verbonden partijen (andere dan deze met ondernemingen die (quasi) volledig door de groep waartoe wij behoren worden aangehouden) hieronder vermeld.

Sibelga

Sibelga is de enige distributienetbeheerder van elektriciteit en aardgas voor de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In oktober 2012 heeft Electrabel twee schijven van een lening aan de vennootschap Sibelga op Synatom overgedragen. Deze lening, met een uitstaand saldo van 7,6 miljoen euro, is terugbetaalbaar in jaarlijkse aflossingen tot in december 2026.

Financiële betrekkingen met:

A. Bestuurders en zaakvoerders

Rechtstreekse en onrechtstreekse bezoldigingen en ten laste van de resultatenrekening, toegekende pensioenen, aan bestuurders en zaakvoerders: 129.753 euro.

B. De commissaris(sen) en de personen met wie hij(zij) verbonden is(zijn)

Bezoldiging van de commissaris(sen): 55.750 euro.

Andere controleopdrachten: 44.000 euro.

Waardering van de nucleaire voorzieningen

De Belgische wet van 11 april 2003 belast Synatom, een dochteronderneming van Electrabel, met het beheer van de voorzieningen voor de ontmanteling van de kerncentrales en het beheer van de benedenfase van de in deze centrales bestaande splijtstoffen. Volgens deze wet kan Synatom een bedrag lenen aan Electrabel tot maximaal 75% van de nucleaire voorzieningen. Electrabel sluit geen nieuwe leningen meer af op de provisie van de benedenfase van de splijtstofcyclus en heeft zich ertoe verbonden om tegen 2025 alle leningen die in dit verband werden aangegaan terug te betalen. De vordering op Electrabel in de balans van Synatom, inclusief handelsvorderingen, bedraagt 8,4 miljard euro op 31 december 2021 (9,1 miljard euro op 31 december 2020).

Bovendien heeft deze wet tot de oprichting geleid van een Commissie van Nucleaire Voorzieningen (CNV) die tot taak heeft het controleren van zowel het proces van het samenstellen alsook het beheer van deze provisie.

Om de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen in staat te stellen haar taken te vervullen, in overeenstemming met de hiervoor vermelde wet, moet Synatom haar om de drie jaar een dossier toezenden waarin de basiskennmerken van de samenstelling van deze voorzieningen worden beschreven. In de hypothese dat er evoluties tussen twee driejaarlijkse evaluaties worden vastgesteld, die de weerhouden financiële parameters, het industrieel scenario, de raming van de kosten of de kalender ervan ingrijpend zouden kunnen wijzigen, kan de Commissie haar advies herzien en Electrabel daaruit, indien van toepassing, de gevolgen in rekening brengen.

Op 12 september 2019 werd door Synatom een driejarig her-evaluatiedossier voor de nucleaire voorzieningen overgemaakt aan de CNV die op 12 december 2019 haar advies heeft gegeven. Hiermee werd rekening gehouden bij het afsluiten van de rekeningen op 31 december 2019.

De voorzieningen zijn opgesteld rekening houdend met het huidige contractueel en wettelijk kader dat de exploitatieduur van de nucleaire eenheden vastlegt op 50 jaar voor Tihange 1, alsook voor Doel 1 & 2 en op 40 jaar voor de andere eenheden.

Sindsdien zijn ze niet significant veranderd, afgezien van de effecten die verband houden met terugkerende elementen zoals het verstrijken van de tijd (desactualisatie) en het gebruik en de toewijzingen voor verbruikte splijtstof gedurende het jaar. Ze worden eind 2022 opnieuw herzien in overeenstemming met de geldende regelgeving.

De gemaakte voorzieningen integreren in hun hypothesen alle bestaande regelgevende milieuverplichtingen of die waarvan de invoering voorzien is op Europees, nationaal of gewestelijk niveau. Indien in de toekomst nieuwe wetgeving van kracht wordt, kan dat leiden tot een wijziging in de geraamde kosten die als basis dienen voor de berekeningen.

Bij de beoordeling van de voorzieningen zijn marges voor onvoorziene omstandigheden en risico's ingecalculeerd om rekening te houden met de mate waarin de technieken voor de ontmanteling en het beheer van de bestaande splijtstoffen beheerst worden. De marges voor onzekerheden in verband met de afvalverwijdering worden door het NIRAS vastgesteld en worden opgenomen in haar heffingen. Synatom schat ook passende marges in voor elke kostencategorie.

Electrabel acht de laatst door de CNV herziene en goedgekeurde hypothesen de meest geschikte voor de vaststelling van deze voorzieningen. In het advies van de CNV van 12 december 2019 wordt weliswaar gewezen op enkele onzekerheden met betrekking tot bepaalde kosten, die in principe door de marges voor onzekerheden worden gedekt, maar waarvoor de CNV vanaf 2020 een werkprogramma en aanvullende analyses voorziet waarmee bij de herziening van 2022 rekening zou kunnen worden gehouden. Het bedrag van deze voorzieningen kan nadien ook worden aangepast afhankelijk van de ontwikkeling van de hierna vermelde parameters.

Voorzieningen voor de benedenfase van de splijtstofcyclus

De berekening van de voorzieningen voor het beheer van de benedenfase van de splijtstofcyclus is gebaseerd op een

gemiddelde kostprijs per eenheid, vastgesteld voor alle hoeveelheden die tot het einde van de exploitatieperiode van de centrales zullen zijn gebruikt, en toegepast op de hoeveelheden die op de afsluitdatum zijn gegenereerd. Er wordt ook een jaarlijkse toevoeging opgenomen in overeenstemming met het effect van de deactualisering van de voorzieningen.

Nadat de bestraalde splijtstof uit een reactor is ontladen en tijdelijk ter plaatse is opgeslagen, moet deze worden geconditioneerd, eventueel na heropwerking om de meest actieve radionucliden te scheiden, voordat deze wordt geborgen voor langdurige opslag.

Op 9 februari 2018 heeft het NIRAS de geologische opslag voorgesteld als nationaal beleid voor het beheer op lange termijn van de zeer radioactieve afvalstoffen en/of de afvalstoffen met een lange levensduur. Dit voorstel moet nog goedgekeurd worden door de Belgische regering, die vooraf het advies zal hebben ingewonnen van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC).

Bijgevolg is Synatom in haar evaluatie van oordeel dat het 'gemengde' scenario dat door de Commissie voor Nucleaire Voorzieningen werd weerhouden, van toepassing blijft: een deel van de splijtstof wordt verwerkt en het resterende deel wordt rechtstreeks geborgen zonder verwerking.

De voorzieningen voor de benedenfase van de splijtstofcyclus die aangelegd worden door Synatom dekken alle kosten die aan het 'gemengde' scenario verbonden zijn: opslag ter plaatse, transport, opwerking, conditionering, opslag en geologische berging. Deze worden bepaald op basis van de volgende principes en parameters :

- de opslagkosten omvatten in wezen de bouw- en exploitatiekosten van aanvullende droge opslagvoorzieningen en de exploitatie van de bestaande installaties, alsook de aanschafkosten van de containers ;
- een deel van de bestraalde splijtstof wordt overgebracht voor opwerking. Het plutonium en uranium dat voortkomt uit de opwerking worden verkocht aan een derde, waarvan de raming regelmatig moet worden herzien ;
- de bestraalde en niet opgewerkte splijtstof wordt geconditioneerd, waarvoor conditioneringsinstallaties moeten worden gebouwd op basis van aanvaardingscriteria van het NIRAS. De aanbevelingen van deze laatste met betrekking tot de kosten van deze installatie worden volledig in acht genomen ;
- het opwerkingsafval en de geconditioneerde bestraalde splijtstof worden overgebracht naar het NIRAS ;
- de kosten van de diepe geologische berging worden geraamd op basis van een 'virtueel prudentieel tarief', dat door het NIRAS op verzoek van de CNV is vastgesteld in oktober 2019, op basis van een totale kostprijs van de bergingsfaciliteit van 10,7 miljard euro 2017 met uitzondering van de aan expertise onderworpen optimaliseringspistes. De geraamde kosten van de voorlopige aanbeveling van het FANC betreffende een bijkomende put zijn eveneens toegevoegd op basis van de aanbevelingen van het NIRAS. Andere aanpassingen aan de operationele veiligheid van de bergingssite zijn in overleg met het NIRAS en kunnen aanleiding geven tot een herziening van de kosten indien ze de bedragen overschrijden, die gedekt zijn door de marges die reeds in de beoordeling van het NIRAS zijn opgenomen ;
- de termijnverbintenis wordt berekend op basis van geraamde interne kosten en geëvalueerde externe kosten op basis van offertes van derden ;

- het nieuwe referentiescenario van het NIRAS voorziet de start van de geologische opslag rond 2070 en zou eindigen rond 2135 ;
- een inflatiehypothese van 2,0% ;
- het weerhouden actualiseringspercentage is 3,25%. Het houdt rekening met (i) een analyse van de historische en prospectieve ontwikkeling en het gemiddelde van de lange termijn referentiepercentages, (ii) de lange duur van de verplichtingen gezien de vertraagde conditionering en verwijdering van verbruikte splijtstof tot rond 2070.

De in de toekomst daadwerkelijk gedragen kosten kunnen echter afwijken van de geraamde kosten rekening houdend met hun aard en timing. Meer in het bijzonder laat het huidige Belgische regelgevingskader nog geen gedeeltelijke opwerking toe en is er nog geen bevestiging dat er als beleid voor het beheer van middelhoog- en hoogactief kernafval gekozen wordt voor geologische opslag.

Wat het scenario van de gedeeltelijke opwerking betreft, is de opwerking van bestraalde splijtstof na een resolutie van de Kamer van Volksvertegenwoordigers in 1993 opgeschort voor de contracten die nog niet in uitvoering waren en later opgezegd in 1998. Het weerhouden scenario berust op de veronderstelling dat de Belgische regering Synatom toestemming geeft om de gebruikte splijtstof op te werken en dat België en Frankrijk tot een akkoord komen om Orano (voordien Areva) deze opwerking te laten uitvoeren. Een scenario op basis van een rechtstreekse afvalberging zonder voorafgaande opwerking zou tot een geringere voorziening leiden dan die van het vandaag weerhouden en door het CNV goedgekeurde 'gemengde' scenario.

Overigens heeft de Belgische regering nog geen beslissing genomen over het afvalbeheer in diepe geologische opslag of in langdurige bovengrondse berging. Op 27 november 2019 heeft de Europese Commissie België een met redenen omkleed advies gezonden in het kader van de inbreukprocedure van artikel 258 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie omdat het heeft nagelaten een nationaal programma voor het beheer van radioactief afval vast te stellen overeenkomstig bepaalde voorschriften van de richtlijn inzake verbruikte splijtstof en radioactief afval (Richtlijn 2011/70/Euratom van de Raad). In dit stadium bestaat er dus alleen een nationaal programma dat de veilige opslag van verbruikte splijtstof, gevolgd door opwerking of opslag, bevestigt. De hypothese die is opgenomen in het door de CNV weerhouden scenario is gebaseerd op opslag in diepe geologische lagen op een nog te identificeren en te kwalificeren site in België.

Sensibiliteit

De voorzieningen voor het beheer van de benedenfase van de splijtstofcyclus blijven gevoelig voor de hypothesen van kosten, het werkschema en betalingsverplichting, evenals voor de actualisatievoet :

- een verhoging van de NIRAS-vergoedingen met 10% boven het door de CNV gevraagde virtuele prudentiële tarief voor de verwijdering van hoogactief en/of langetermijn afval zou leiden, bij ongewijzigde onzekerheidsmarges, tot een toename van de voorzieningen met ongeveer 175 miljoen euro ;
- de vijfjaarlijkse versnelling van de uitgaven van het NIRAS aan de opslag, conditionering en opslag van hoogactief en/of langetermijn radioactief afval zou een opwaartse impact hebben van 170 miljoen euro aan voorzieningen. Een vertraging van 5 jaar in het vastleggingsschema voor deze verschillende uitgaven zou een impact hebben voor een lager bedrag ;

TOELICHTING

- het effect van een wijziging van de actualisatievoet met 10 basispunten zal waarschijnlijk leiden tot een wijziging van het saldo van voorzieningen voor de benedenfase van de splijtstofcyclus met ongeveer 260 miljoen euro, opwaarts in geval van een rente verlaging en neerwaarts in geval van een rente verhoging.

Er moet opgemerkt worden dat deze gevoeligheden het gevolg zijn van een pure financiële berekening. Ze moeten worden geanalyseerd met alle voorzorgen bij het gebruik, rekening houdend met de vele andere parameters, deels onderling afhankelijk, geïntegreerd in de evaluatie.

Voorzieningen voor ontmanteling van de nucleaire productiesites

De kerncentrales moeten aan het einde van hun levensduur worden ontmanteld. De aangelegde voorzieningen in de rekeningen van Synatom (waarvan 75% geleend is aan Electrabel) dienen om alle kosten daarvoor te dekken, zowel in de fase van de definitieve stopzetting, waarbij het draait om handelingen om de bestraalde splijtstof te ontladen en weg te halen uit de centrale, als de ontmantelingsperiode zelf, die moet leiden tot de buitenbedrijfstelling en de sanering van de site.

De Franse nucleaire eenheden waarop Electrabel een capaciteitsrecht heeft, zijn eveneens het voorwerp van een voorziening voor het aandeel van de verwachte ontmantelingskosten dat zij moet dragen.

De gekozen ontmantelingsstrategie is gebaseerd op een ontmanteling (i) onmiddellijk na de stopzetting van de reactor, (ii) uitgevoerd in serie in plaats van eenheid per eenheid, en (iii) volledig (terugkeer naar 'greenfieldstatus'), waardoor toekomstig industrieel gebruik van de grond mogelijk wordt.

De voorzieningen voor de ontmanteling van de kerncentrales worden aangelegd op basis van de volgende parameters :

- de exploitatieduur van de nucleaire eenheden bedraagt 50 jaar voor Tihange 1 en voor Doel 1 & 2 en 40 jaar voor de overige eenheden ;
- de aanvang van de technische werkzaamheden om de installaties definitief stil te leggen hangt af van de eenheid in kwestie en de opeenvolging van de werkzaamheden voor het volledige park. Hierna volgt onmiddellijk de ontmantelingsfase ;
- bovendien berust het weerhouden scenario op een ontmantelingsplan en kalenders die nog moeten worden goedgekeurd door de voor nucleaire veiligheid bevoegde autoriteiten. Er is met het FANC een dialoog opgestart over de veiligheidsvoorwaarden voor de definitieve sluitings- en ontmantelingsfasen van de centrales. De kosten kunnen evolueren afhankelijk van het resultaat van de besprekingen en het gedetailleerde ontwerp voor de uitvoering van deze fasen ;
- het op termijn uit te betalen bedrag wordt bepaald in functie van de geraamde kosten per nucleaire eenheid, op basis van een studie die wordt uitgevoerd door een groep van onafhankelijke deskundigen in de veronderstelling van een opeenvolgende ontmanteling van de kerncentrales. De in de toekomst daadwerkelijk gedragen kosten kunnen echter afwijken van de geraamde kosten rekening houdend met hun aard en vervaldatum ;
- de heffingen voor de behandeling van het ontmantelingsafval van categorie A en - zwak of gemiddeld actief en korte levensduur - en B - zwak of gemiddeld actief en lange

levensduur - zijn bepaald door gebruik te maken van de door het NIRAS vastgestelde vergoedingen voor afval-reclasseringsrisico's rekening houdend met de onzekerheden bij het vaststellen van de toelatingscriteria voor het afval in deze categorieën; de moeilijkheden om exploitatievergunningen te krijgen voor het opslagcentrum voor afval van categorie A, hebben het NIRAS ertoe aangezet om de definitie van de technische opslagoplossing te herzien, waarvan in 2022 een nieuwe evaluatie zou moeten worden opgemaakt ;

- voor de verschillende fasen wordt rekening gehouden met het inbouwen van normale marges voor onzekerheden, die door het NIRAS en de CNV worden geëvalueerd. Bij de volgende herziening zal een nieuwe studie worden uitgevoerd naar de onzekerheden en risico's die door deze marges voor onzekerheden moeten worden gedekt ;
- een inflatiepercentage van 2,0% wordt toegepast tot aan het einde van de ontmanteling om de toekomstige waarde van de verbintenis te bepalen ;
- een verminderd actualiseringspercentage van 2,5% (inclusief 2,0% inflatie) wordt toegepast om de huidige waarde van de verbintenis (NPV) te bepalen. Dit houdt rekening met (i) een analyse van de historische en prospectieve ontwikkeling en de coherente referentiepercentages en met (ii) de duur van het ontmantelingsprogramma dat naar verwachting rond 2040 zal aflopen.

Sensibiliteit

Op basis van de parameters, momenteel gebruikt voor het schatten van de kosten en het uitbetalingsschema, zal een wijziging van de actualisatievoet met 10 basispunten het saldo van de ontmantelingsvoorziening met ongeveer 62 miljoen euro doen wijzigen, omhoog in geval van renteverlaging en neerwaarts in geval van een renteverhoging.

Een stijging van 10% van de definitieve sluitings- en ontmantelingskosten zal waarschijnlijk leiden tot een wijziging in het saldo van voorzieningen voor ontmanteling van ongeveer 635 miljoen euro.

Er moet opgemerkt worden dat deze gevoeligheden het gevolg zijn van een pure financiële berekening. Ze moeten worden geanalyseerd met alle voorzorgen bij het gebruik, rekening houdend met de vele andere parameters, deels onderling afhankelijk geïntegreerd in de evaluatie.

Rendement op de door Synatom geïnvesteerde voorzieningsbedragen

Synatom belegt op de financiële markten het bedrag van de door Electrabel betaalde voorzieningen, teneinde op lange termijn een voldoende rendement te bieden, bij een aanvaardbaar risiconiveau, om de kosten te dekken die verbonden zijn aan de ontmanteling en het beheer van bestraalde splijtstoffen, onder de beperkingen van diversificatie, minimalisering van het risico en beschikbaarheid zoals bepaald door de wet van 11 april 2003. Indien bij de besteding van de fondsen blijkt dat de voorziene bedragen ontoereikend waren, zal Electrabel het verschil moeten bijpassen.

Op kortere termijn wordt de waarde van de investeringen van Synatom gedekt door een waardegarantiecontract tussen Electrabel en Synatom waardoor, indien op het einde van het contract in 2025, de marktwaarde lager is dan de aankoopboekwaarde, Electrabel het verschil zal moeten bijpassen.

Het is de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur van Synatom en van haar investeringscomité om het investeringsbeleid van Synatom vast te leggen na advies van de Commissie voor nucleaire voorzieningen, overeenkomstig de wet van 11 april 2003. Op basis van een strikt risicobeheersingsbeleid oefent het investeringscomité toezicht uit op de investeringsbeslissingen, die worden beheerd door een team onder leiding van een Directeur Investerings.

In de loop van het boekjaar 2021 heeft Synatom haar investeringen in financiële activa voor de dekking van de toekomstige kosten voor het beheer van bestraalde splijtstof zien toenemen met ongeveer 1,3 miljard euro. Het gedeelte van de voorzieningen dat niet gedekt wordt door leningen aan nucleaire exploitanten, wordt door Synatom geïnvesteerd in hetzij leningen aan rechtspersonen die voldoen aan de door de wet opgelegde criteria inzake 'kredietkwaliteit', hetzij in activa buiten de nucleaire exploitanten.

De waarde van de financiële activa bestemd voor de dekking van de nucleaire voorzieningen per 31 december 2021 bedraagt 5.501 miljoen euro en het rendement ervan ligt op 7,63% voor het boekjaar. De belangrijkste drijfveren van de prestatie zijn de aandelen, waarbij de wereldwijde aandelenmarkten profiteren van de goede economische vooruitzichten en de beter dan verwachte bedrijfswinsten.

Verbintenis van Electrabel

Electrabel, dat verder gaat dan zijn wettelijke verplichtingen, heeft zich ertoe verbonden om via Synatom het volledige bedrag van de voorzieningen voor het beheer van de verbruikte splijtstof tegen 2025 te financieren, volgens onderstaand schema :

2022	2023	2024	2025	Totaal
894	889	931	1.071	3.785

Waarderingsregels

Oprichtingskosten

De oprichtingskosten worden ten laste genomen in het boekjaar waarin ze worden gemaakt.

Materiële vaste activa

Aanschaffingswaarde

De materiële vaste activa worden tegen hun aanschaffingsprijs, kost- of inbrengprijs aan de actiefzijde van de balans geboekt.

Bijkomende kosten

De bijkomende kosten die met investeringen gepaard gaan, worden opgenomen in de aanschaffingswaarde van de betrokken materiële vaste activa.

Ze worden afgeschreven aan hetzelfde ritme als de installaties waarop ze betrekking hebben.

Afschrijvingen

De materiële vaste activa worden afgeschreven vanaf de datum van inbedrijfstelling. Voor wat betreft het meubilair en rollend materieel stemt deze datum meestal overeen met de aanschaffingsdatum.

De toevoegingen worden berekend op basis van de lineaire methode en volgende afschrijvingspercentages :

- meubilair : 10 %
- bureaumateriaal : 20 %
- tweedehands materiaal : 33,33 %
- verbouwingen : over de duur van de huurovereenkomst.

Financiële vaste activa

Deelnemingen, aandelen en deelbewijzen

De deelnemingen, aandelen en deelbewijzen van niet-geconsolideerde ondernemingen worden tegen hun aanschaffings- of inbrengwaarde aan de actiefzijde van de balans geboekt, exclusief de bijkomende kosten en na aftrek van de eventueel nog te storten bedragen.

Aan het einde van elk boekjaar wordt elk effect afzonderlijk gewaardeerd in functie van de situatie, de rentabiliteit of de

vooruitzichten van de betrokken onderneming. De waarderingmethode wordt objectief gekozen, waarbij met de aard en de kenmerken van het betrokken effect rekening wordt gehouden. In de meeste gevallen wordt voor de netto-actiefwaarde gekozen, of voor de marktwaarde indien die lager dan de netto-actiefwaarde ligt.

Het aangenomen waarderingcriterium voor een effect wordt systematisch gebruikt van het ene op het andere boekjaar, behalve indien de omstandigheden het rechtvaardigen, in welk geval dit speciaal in de toelichting wordt vermeld.

Mocht uit deze waardering een duurzame ontwaarding blijken ten opzichte van de boekwaarde, dan wordt op de effecten een waardevermindering toegepast die gelijk is aan het duurzame gedeelte van de vastgestelde minderwaarde.

Een uitzonderlijke terugnemering van waardevermindering kan worden verricht indien er een duurzame meerwaarde wordt vastgesteld op de effecten waarop eerder een waardevermindering werd uitgevoerd. Met uitzondering van dit geval wordt er nooit tot een herwaardering van effecten overgegaan, zelfs indien er bij de waardering van effecten duurzame meerwaarden aan het licht zouden komen.

Bij de financiële vaste activa geboekte vorderingen

De bij de financiële vaste activa geboekte vorderingen worden tegen hun nominale waarde opgenomen. Vastrentende effecten worden tegen hun aanschaffingswaarde geboekt. Indien de volledige of gedeeltelijke terugbetaling van die vorderingen of effecten op hun vervaldag onzeker blijkt of in het gedrang is gekomen, worden ze ten belope van het overeenkomstige bedrag aan een waardevermindering onderworpen.

Vorderingen op meer dan één jaar en op ten hoogste één jaar

Deze vorderingen worden tegen hun nominale waarde geboekt en zijn het voorwerp van waardeverminderingen indien hun volledige of gedeeltelijke terugbetaling op de vervaldag onzeker blijkt of in het gedrang is gekomen.

In het geval van een faillissement of concordaat worden de niet betaalde vorderingen automatisch als dubieus beschouwd en

TOELICHTING

wordt er onmiddellijk een waardevermindering op hun totale nettowaarde (exclusief BTW) toegepast. Ook op andere vorderingen kunnen waardeverminderingen worden toegepast die aan elk afzonderlijk geval zijn aangepast.

Voorraden

Brandstofvoorraden

De brandstoffen en andere grondstoffen worden aan de actiefzijde geboekt tegen hun aanschaffingswaarde die, naast de aankoopprijs, ook bijkomende kosten zoals niet terugvorderbare belastingen en eventuele transportkosten omvat.

De voorraden worden bij het afsluiten van de boekhoudkundige periode gewaardeerd op basis van de gewogen gemiddelde prijs. Er worden waardeverminderingen geboekt indien de marktprijs lager dan de netto-boekwaarde blijkt te zijn.

De beleggingen

Aandelen en deelbewijzen

De aandelen en deelbewijzen van niet-geconsolideerde ondernemingen worden tegen hun aanschaffings- of inbrengwaarde aan de actiefzijde van de balans geboekt, exclusief de bijkomende kosten en na aftrek van de eventueel nog te storten bedragen.

Aan het einde van elk boekjaar wordt elk effect afzonderlijk gewaardeerd in functie van de situatie, de rentabiliteit of de vooruitzichten van de betrokken onderneming. De waarderingmethode wordt objectief gekozen, waarbij met de aard en de kenmerken van het betrokken effect rekening wordt gehouden. In de meeste gevallen wordt voor de netto-actiefwaarde gekozen, of voor de marktwaarde indien die lager dan de netto-actiefwaarde ligt.

Het aangenomen waarderingcriterium voor een effect wordt systematisch gebruikt van het ene op het andere boekjaar, behalve indien de omstandigheden het rechtvaardigen, in welk geval dit speciaal in de toelichting wordt vermeld.

Mocht uit deze waardering een duurzame ontwaarding blijken ten opzichte van de boekwaarde, dan wordt op de effecten een waardevermindering toegepast die gelijk is aan het duurzame gedeelte van de vastgestelde minderwaarde.

Een uitzonderlijke terugneming van waardevermindering kan worden verricht indien er een duurzame meerwaarde wordt vastgesteld op de effecten waarop eerder een waardevermindering werd uitgevoerd. Met uitzondering van dit geval wordt er nooit tot een herwaardering van effecten overgegaan, zelfs indien er bij de waardering van effecten duurzame meerwaarden aan het licht zouden komen.

Vastrentende effecten

De vastrentende effecten worden gewaardeerd op basis van hun actuaireel rendement berekend op het ogenblik van de aankoop.

Voorzieningen voor risico's en kosten

Bij het afsluiten van elk boekjaar onderzoekt de raad van bestuur van de onderneming, die zich hierover voorzichtig, oprecht en te goeder trouw uitsprekt, welke voorzieningen moeten worden gevormd ter dekking van alle voorziene risico's of eventuele verliezen die tijdens het boekjaar of de voorgaande boekjaren zijn ontstaan.

Voorzieningen voor ontmanteling

Kerncentrales : de dekking van de kosten verbonden met de ontmanteling van de kerncentrales wordt verzekerd door het

aanleggen van provisies op het passief van de balans en dit alles onder controle van het Opvolgingscomité opgericht door de wet van 11 april 2003. Zij stemmen overeen met de geactualiseerde waarde van de beste raming van de toekomstige kosten van stillegging, ontmanteling en sanering van de kerncentrales.

Voorzieningen voor het beheer van bestraalde splijtstoffen

De dekking van de toekomstige kosten met betrekking tot opslag, opwerking en berging van de bestraalde splijtstoffen in de kerncentrales (benedenfase van de cyclus) wordt verzekerd door het aanleggen van provisies op het passief van de balans en dit alles onder controle van het Opvolgingscomité opgericht door de wet van 11 april 2003. Zij worden bepaald op basis van een gemiddelde eenheidsprijs berekend op basis van de geactualiseerde waarde van de beste raming van de kosten die overeenstemmen met het geheel van verbruikte hoeveelheden gedurende de exploitatietijd van de kerncentrales.

Schulden

De schulden worden tegen hun nominale waarde geboekt.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen worden vermeld in de toelichting, naar soort, voor de nominale waarde van de verplichting zoals vermeld in het contract of, bij gebrek daaraan, voor hun geraamde waarde. De rechten en verplichtingen die niet kunnen worden becijferd, worden pro memorie vermeld.

Verrichtingen, tegoeden en verplichtingen in vreemde valuta

De courante verrichtingen in vreemde valuta worden geboekt tegen de geldende wisselkoers op de datum van verrichting. In het geval van termijndekking worden de betrokken posten van de activa of passiva tegen de dekkingskoers gewaardeerd.

De niet-monetaire activa en passiva (deze omvatten hoofdzakelijk de oprichtingskosten, de materiële en immateriële vaste activa, de deelnemingen en de voorraden) worden behouden tegen de historische koersen; die waarde dient als grondslag voor de berekening van de afschrijvingen en de eventuele waardeverminderingen (zie hoger).

De wisselkoersverschillen die bij de realisatie van monetaire activa en passiva (vorderingen, leningen en schulden) worden vastgesteld, worden rechtstreeks in de resultatenrekening opgenomen.

De overgemaakte voorschotten worden, afhankelijk van hun bestemming, als monetaire of niet-monetaire activa beschouwd.

Bij het afsluiten van het boekjaar worden de belangrijkste monetaire posten in vreemde valuta gehervalueerd op basis van de geldende wisselkoersen op de afsluitingsdatum van de rekeningen, met uitzondering van de posten die het voorwerp van een specifieke dekking uitmaken en waarop de dekkingskoersen van toepassing zijn. De netto omrekeningsverschillen per vreemde munteenheid die naar aanleiding daarvan worden vastgesteld, worden in de overlopende rekeningen geboekt indien het een latente winst betreft of ten laste genomen van de resultatenrekening indien het een latent verlies betreft. De omrekeningsverschillen die op de beschikbare waarden worden vastgesteld, worden in het resultaat opgenomen, ook wanneer het om een winst gaat.

VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE ALGEMENE VERGADERING

Verslag van de commissaris aan de algemene vergadering van de Belgische Maatschappij voor Kernbrandstoffen Synatom NV over het boekjaar afgesloten op 31 december 2021 - Jaarrekening

In het kader van de wettelijke controle van de jaarrekening van de Belgische Maatschappij voor Kernbrandstoffen Synatom NV (de "vennootschap"), leggen wij u ons commissarisverslag voor. Dit bevat ons verslag over de jaarrekening alsook de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Dit vormt één geheel en is ondeelbaar.

Wij werden benoemd in onze hoedanigheid van commissaris door de algemene vergadering van 8 mei 2019, overeenkomstig het voorstel van het bestuursorgaan. Ons mandaat loopt af op de datum van de algemene vergadering die beraadslaagt over de jaarrekening afgesloten op 31 december 2021. Bij gebrek aan online archieven die teruggaan vóór 1997, is het voor ons niet mogelijk om met precisie het eerste jaar van ons mandaat te achterhalen. Wij hebben de wettelijke controle van de jaarrekening van Belgische Maatschappij voor Kernbrandstoffen Synatom NV uitgevoerd gedurende tenminste 24 opeenvolgende boekjaren

Verslag over de jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de jaarrekening van de vennootschap, die de balans op 31 december 2021 omvat, alsook de resultatenrekening van het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een balanstotaal van 14.663.403.000 euro en waarvan de resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van 467.000 euro.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van het vermogen en van de financiële toestand van de vennootschap op 31 december 2021 alsook van haar resultaten over het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel.

Basis voor het oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens de internationale controlestandaarden (ISA's) zoals van toepassing in België. Wij hebben bovendien de door IAASB goedgekeurde internationale controlestandaarden toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitdatum en nog niet goedgekeurd op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden op grond van deze standaarden zijn verder beschreven in de sectie "Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening" van ons verslag. Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het bestuursorgaan en van de aangestelden van de vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van een bepaalde aangelegenheid

Zonder afbreuk te doen aan bovenstaand oordeel zonder voorbehoud, vestigen wij de aandacht op toelichting VOL 6.20 Punt 2 van de jaarrekening waarin het evaluatieproces wordt beschreven van de voorzieningen voor de ontmanteling van de kerncentrales en voor het beheer van de splijtstoffen bestaand in deze kerncentrales (samen de "nucleaire voorzieningen") in toepassing van de wet van 11 april 2003 betreffende de nucleaire voorzieningen.

Zoals aangegeven in deze toelichting, worden de nucleaire voorzieningen bepaald op basis van de beste ramingen van de entiteit. Deze bepaling is onderhevig aan de weerhouden industriële scenario's, de bijhorende kostenramingen en de macro-economische hypothesen (inflatie- en activatievoet) die toegepast worden.

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan voor het opstellen van de jaarrekening

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen van de jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het in België van toepassing zijnde boekhoudkundig referentiestelsel, alsook voor de interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

Bij het opstellen van de jaarrekening is het bestuursorgaan verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuursorgaan het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of om de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Verantwoordelijkheden van de commissaris voor de controle van de jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van deze jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader na dat van toepassing is op de controle van de jaarrekening in België. De wettelijke controle biedt geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de vennootschap, noch van de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het bestuursorgaan de bedrijfsvoering van de vennootschap ter hand heeft genomen of zal nemen.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit :

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn

van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing ;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing van de vennootschap ;
- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het bestuursorgaan gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen ;
- het concluderen dat de door het bestuursorgaan gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, en het concluderen, op basis van de verkregen controle-informatie, of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de vennootschap om haar continuïteit te handhaven. Indien wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de jaarrekening, of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de vennootschap haar continuïteit niet langer kan handhaven ;
- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening, en van de vraag of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die wij identificeren gedurende onze controle.

Overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Verantwoordelijkheden van het bestuursorgaan

Het bestuursorgaan is verantwoordelijk voor het opstellen en de inhoud van het jaarverslag, van de documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden neergelegd, voor het naleven van de wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften die van toepassing zijn op het voeren van de boekhouding, alsook voor het naleven van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en van de statuten van de vennootschap.

Verantwoordelijkheden van de commissaris

In het kader van ons mandaat en overeenkomstig de Belgische bijkomende norm bij de in België van toepassing zijnde internationale controlestandaarden (ISA's), is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, het jaarverslag, bepaalde documenten die overeenkomstig de wettelijke en reglementaire voorschriften dienen te worden neergelegd, alsook de naleving van bepaalde verplichtingen uit het Wetboek van vennootschappen en verenigingen en van de statuten te verifiëren, alsook verslag over deze aangelegenheden uit te brengen.

Aspecten betreffende het jaarverslag

Na het uitvoeren van specifieke werkzaamheden op het jaarverslag, zijn wij van oordeel dat dit jaarverslag overeenstemt met de jaarrekening voor hetzelfde boekjaar en is opgesteld overeenkomstig de artikelen 3:5 en 3:6 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

In de context van onze controle van de jaarrekening zijn wij tevens verantwoordelijk voor het overwegen, in het bijzonder op basis van de kennis verkregen tijdens de controle, of het jaarverslag een afwijking van materieel belang bevat, hetzij informatie die onjuist vermeld is of anderszins misleidend is. In het licht van de werkzaamheden die wij hebben uitgevoerd, dienen wij u geen afwijking van materieel belang te melden.

Vermelding betreffende de sociale balans

De sociale balans neer te leggen bij de Nationale Bank van België overeenkomstig artikel 3:12, § 1, 8° van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, bevat, zowel qua vorm als qua inhoud alle door dit Wetboek voorgeschreven inlichtingen - waaronder deze betreffende de informatie inzake lonen en vormingen - en bevat geen van materieel belang zijnde inconsistenties ten aanzien van de informatie waarover wij beschikken in het kader van onze opdracht.

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

- Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening en ons bedrijfsrevisorenkantoor is in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de vennootschap.
- De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de jaarrekening.

Andere vermeldingen

- Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.
- De resultaatverwerking, die aan de algemene vergadering wordt voorgesteld, stemt overeen met de wettelijke en statutaire bepalingen.
- Wij dienen u niets mede te delen over verrichtingen die zijn gedaan of beslissingen die werden genomen en die in overtreding zijn met de statuten of het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, behalve voor wat betreft het niet tijdig neerleggen bij de Nationale Bank van België van de jaarrekening en het jaarverslag voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2020, overeenkomstig artikel 3:10 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

Getekend te Zaventem, op 13 april 2022

De commissaris

Deloitte Bedrijfsrevisoren BV

Vertegenwoordigd door Laurent Boxus

Electrabel

Verbruik

Desactivering

Splijstofelementen

Verbruikte
splijstofelementen

Fabricage

Tussentijdse
opslag

UF6 verrijkt

Pu

Opwerking

Niet-opwerking

Verrijking

U

Conditionering

Afval

Conditionering

Conversie

UF6

Opslag

U308

Opslag

Extractie
& concentratie

Definitieve
berging

Synatom

NIRAS

BOVENFASE

BOVENFASE

BENEDENFASE

BENEDENFASE

DETAIL VAN DE SPLIJTSTOF CYCLUS

Yellow cake

Bovenfase

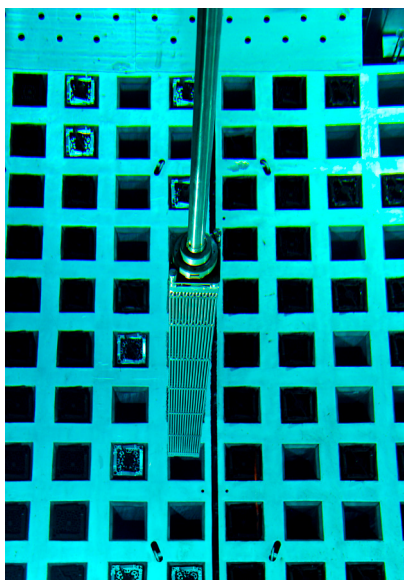
De extractie : Uraniumafzettingen worden ofwel in situ uitgelogen, of in openlucht- of ondergrondse mijnen ontgonnen volgens de gebruikelijke methodes die toegepast worden in mijnbouwinstallaties.

De concentratie : Het uraniumerts wordt in de buurt van de mijnen omgezet tot yellow cake om een uraniumgehalte van ongeveer 85% te bekomen.

De conversie : het uraniumconcentraat wordt vervolgens geraffineerd en omgezet naar een gasvormige chemische verbinding, uraniumhexafluoride.

De verrijking : om in de Belgische kernreactoren te kunnen worden gebruikt, moet de splijtstof een gehalte uranium-235 bevatten dat hoger is dan het natuurlijke gehalte. Het gehalte aan isotoop 235 wordt door centrifugeren tot meer dan 4% gebracht. Op die manier wordt verrijkt uraniumhexafluoride bekomen.

De fabricage van splijtstofelementen : deze valt onder de bevoegdheid van de exploitant van de centrales die de specificaties ervan bepaalt. Het is de opdracht van Synatom het verrijkte uranium hexafluoride te laten leveren aan het bedrijf dat instaat voor de fabricage.

Splijtstofelement in een koelbekken

Het gebruik in de reactor

Het verrijkte uranium dat in de splijtstofelementen vervat zit, wordt middels een leasingcontract ter beschikking gesteld van de exploitant.

Benedenfase

De deactivering : na een verblijf van 3 tot 4,5 jaar in het reactorvat, wordt het splijtstofelement definitief verwijderd en overgebracht naar een koelbekken om het radioactieve verval ervan te starten en een deel van de restwarmte af te voeren. Deze deactiveringsfase is identiek in Doel en Tihange en wordt door Synatom toevertrouwd aan de exploitant.

De tussentijdse opslag : na enkele jaren in een koelbekken worden de splijtstofelementen overgebracht naar een gecentraliseerde installatie voor tussentijdse opslag. In Doel gebeurt dit door droge opslag in specifieke containers; in Tihange gebeurt dit door opslag in een gecentraliseerd koelbekken. Op termijn zal de opslag voor beide sites, na uitbreiding van de huidige opslagcapaciteit, in containers voor droogopslag gebeuren.

De conditionering : de conditionering van de gebruikte splijtstof wordt verzekerd hetzij door de opwerking die erin bestaat om het uranium en het plutonium - die kunnen gerecycleerd worden - te scheiden van het radioactieve afval, hetzij door de conditionering van de gebruikte splijtstofelementen in hun geheel, met het oog op hun uiteindelijke berging.

De definitieve berging : deze wordt uitgevoerd door NIRAS (Nationale Instelling voor Radioactief Afval en verrijkte Splijtstoffen) die verantwoordelijk is voor het definitieve beheer van al het nucleaire afval dat geproduceerd wordt in België. Tot op heden wordt de problematiek met betrekking tot de definitieve opslag van hoog radioactief afval met een lange levensduur nog steeds onderzocht.

Site van Belgoprocess in Dessel - Opslaggebouw voor opwerkingsafval

COLOFON

In overeenstemming met de Belgische wet publiceert Synatom haar jaarverslag in het Nederlands en in het Frans. Synatom biedt ook een Engelse versie aan. Deze drie versies kunnen rechtstreeks worden geraadpleegd en gedownload op de website www.synatom.com.

Colofon :

Redactie

Synatom

Pagina's 3 tot 19 : ACTE 4 SPRL - Jean-Jacques Pleyers

Fotos

- Pagina 4 : Didier Engels, Voorzitter - Fotoarchief ENGIE-Electrabel.
- Pagina 5 : Dimitri STROOBANTS - Gedelegeerd Bestuurder - Fotoarchief ENGIE-Electrabel.
- Pagina 7 : ORANO – Opslagplaats voor cilinders met natuurlijk uraniumhexafluoride, op de site van Tricastin.
Copyright : Orano, CRESPEAU CYRIL - 2018-11-29
- Pagina 10 : De plaat van de toekomstige SF2 in Doel - Fotoarchief ENGIE-Electrabel.
- Pagina 11 : Holtec: vervaardiging van een «eerste van de reeks»-container voor Synatom - Fotoarchief Holtec.
- Pagina 45 : boven : Yellow cake op bandfilter. Fabriek van Muyunkum, Kazachstan.
Copyright : Orano, AMANKULOV JANARBEB AMAN.
- Pagina 45 : midden : Behandeling van een splijtstofelement in een - Fotoarchief ENGIE-Electrabel.
- Pagina 45 : beneden : Opslaggebouw voor het opwerkingsafval op de site van Belgoprocess in Dessel - Fotoarchief NIRAS.

Verantwoordelijke uitgever

Dimitri Stroobants

Synatom SA

 Belgische Maatschappij voor Kernbrandstoffen
Simon Bolivarlaan 34
1000 Brussel
België

 +32 2 505 07 11

 info@synatom.com

 www.synatom.com

Concept

ACTE 4 SPRL - Jean-Jacques Pleyers

Design

Snoeck Medias - Céline Snoeck
www.s-medias.be

Juni 2022

Excellence in nuclear fuel cycle management

SYNATOM SA

Belgische Maatschappij voor Kernbrandstoffen

 Simon Bolivarlaan 34
1000 Brussel
België

 +32 2 505 07 11

 info@synatom.com

 www.synatom.com